

Aina Holmøy

Forbruksundersøkelsen 2005
Dokumentasjonsrapport

Notater

Forord

Forbruksundersøkelsen (FU) 2005 er utført på oppdrag fra Seksjon for leveårsstatistikk i Statistisk sentralbyrå (SSB). Eiliv Mørk har vært kontaktperson hos oppdragsgiver.

Ved seksjon for intervjuundersøkelser i Statistisk sentralbyrå har Aina Holmøy vært prosjektleder. Glenn-Erik Wangen har vært ansvarlig for utvalgstrekkingen, mens Hilde Degerdal og Anne Kathrine Jernberg har hatt ansvar for den elektroniske behandlingen av data. Anne Ellingsvold har vært intervjuerkontakt og ansvarlig for innsjekking og kontroll av det innkomne datamaterialet. Ole Morten Lie har stått for utsending av informasjonsbrev og brosjyrer, samt pakking og utsending av materiell til intervjuerne.

Innhold

1	Bakgrunn og formål	3
1.1	Bruk av resultatene	3
1.1.1	Intern bruk	3
1.1.2	Ekstern bruk	4
2	Utvalg og delutvalg	5
2.1	Generelt utvalg og panelutvalg	5
2.2	Husholdningen er intervjuobjekt	5
2.3	Bestemmelse av kosthusholdning	5
3	Datainnsamling	6
3.1	Innsamlingsmåte	6
3.2	Skjema	6
3.3	Feltperiode og svarinnngang	7
3.4	Dataflyt	8
4	Svarprosent og frafall	8
4.1	Svarprosent og frafallsårsaker etter ulike kjennemerker	8
4.2	Panelet	10
4.3	Intervjuereffekter	10
4.4	Tiltak for å bedre svarprosenten	11
4.5	Oppsummering	12
5	Utvalgsskjevhet	12
6	Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil	14
6.1	PC-assistert intervjuing	14
6.2	Føring av hefter	15

Figurer:

Figur 1	Oversikt over svarprosent av innsendt og brutto svarprosent. 2005, 2004 og 2003	7
Figur 2	Svarprosent, nekterrate, andel forhindret, andel ikke truffet og andel andre. Prosent. 2005	10

Tabeller:

Tabell 1	Nøkkeltall	4
Tabell 2	Svarprosent og frafallsårsaker etter alder på trekkperson, husholdningsstørrelse, landsdel og utvalgstype. 2005. Prosent	9
Tabell 3	Svarprosent og frafall på panelet etter intervju og frafall i 2004. 2005. Prosent	10
Tabell 4	Intervju og frafallsårsaker etter alder, kjønn og ansiennitet på intervjuer. 2005. Prosent	11
Tabell 5	Svarprosent i 2. og 3. kvartal 2005 , 1. kvartal 2005 og 2004 etter utvalgsområder	12
Tabell 6	Populasjon, bruttoutvalg og nettoutvalg fordelt på kjønn trekkperson, alder trekkperson, husholdningsstørrelse og landsdel. 2005. Prosent	14

Vedlegg:

1. Informasjonsbrev
2. Brosjyre
3. Flytdiagram utvalg
4. Innledningsintervju
5. Føringshefte
6. Avslutningsintervju
7. Dataflyt
8. Instruks

1 Bakgrunn og formål

Siden 1974 har Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomført årlige forbruksundersøkelser. Før 1974 ble det gjort landsomfattende forbruksundersøkelser i 1958, 1967 og 1973. Hovedformålet med undersøkelsene har vært å gi en detaljert oversikt over private husholdningers forbruk, som grunnlag for en eventuell ajourføring av vektgrunnlaget i konsumprisindeksen. Det er videre tatt sikte på å kartlegge forbruket i forskjellige grupper av husholdninger. Husholdningene er klassifisert etter kjennemerker som husholdningstype (ny standard), inntekt, sosioøkonomisk status, landsdel og bostedsstrøk, størrelse av forbruksutgift mv.

Statsforvaltningen benytter opplysninger fra Forbruksundersøkelsen (FU) i planleggings- og utredningsarbeid. Dette gir grunnlag for beslutninger og prognoser for årene som kommer. Resultater fra FU brukes også av Statens Ernæringsråd i den løpende overvåkingen av utviklingen av kostholdet i Norge.

FU gjennomføres som en del av statsoppdraget, og det er Seksjon for leveårsstatistikk som er faglig ansvarlig. Seksjon for intervjuundersøkelser gjennomfører datainnsamlingen. Resultatene i denne publikasjonen bygger på registreringer som ble foretatt ved FU i 2005.

Tabell 1 Nøkkeltall

Nøkkeltall	Antall	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	2 201	
Avgang (døde, personer bosatt i utlandet eller på institusjon.)	39	
Bruttoutvalg	2 162	100,0
Delvis frafall (mangler avslutningsintervju og/eller hefte)	156	7,2
Totalt frafall	910	42,1
Nettutvalg (Komplette husholdninger)	1 096	50,7
Innsamlingsmetode: Besøk (21,3 prosent på telefon)		
Feltperiode: Kontinuerlig		
Intervjutid: 50 minutter + 14 dagers føringsperiode		

1.1 Bruk av resultatene

Ingen annen intervjuundersøkelse har så høy etterspørsel etter resultatene som FU. I brosjyren som alle husholdninger får tilsendt sammen med informasjonsbrevet (se vedlegg 1 og 2), blir det nevnt eksempler på hva resultatene fra FU blir brukt til og hvilken nytte og interesse resultatene har. Generelt kan vi skille mellom bruk og brukere i SSB (intern bruk) og bruk utenfor SSB.

1.1.1 Intern bruk

Produksjon av offisiell statistikk

Nye resultater fra FU blir årlig lagt ut på ssb.no og i statistikkbanken. Statistisk årbok inneholder hvert år en del sentrale tabeller fra undersøkelsen. Da utvalget i FU ikke er så stort, er de publiserte resultatene basert på et gjennomsnitt av de tre siste årenes resultater. Den hittil siste publiseringen baserer seg på tall fra 2004-2006.

Konsumprisindeksen

Konsumprisindeksen er i praksis et av de mest sentrale instrumenter for å måle virkningene av myndighetenes økonomiske politikk. Gjennomsnittsforbruket på basis av de tre siste årganger av FU blir brukt som vektgrunnlag ved beregning av konsumprisindeksen. Denne bruken av undersøkelsen gjør at det er svært viktig at svarprosenten i undersøkelsen holdes på et akseptabelt nivå. FU blir også til en viss grad brukt til å velge ut representantvarer til konsumprisindeksen.

Nasjonalregnskap

I Nasjonalregnskapet beregnes samlet privat konsum i Norge. Det benyttes tall over omsetning i varehandelen, bilbransjen o.l. "Privat konsum" omfatter en del mer enn private husholdningers forbruk, bla. inngår forbruk i felleshusholdninger. Husholdningenes forbruk utgjør imidlertid en svært stor del av det private konsumet. Når totaltallene skal fordeles på ulike grupper av husholdninger, brukes derfor fordelingen av forbruksutgiftene mellom husholdningstyper i FU som fordelingsnøkler. En typisk gruppering er inndeling av husholdningene etter i hvilken grad hovedinntektstakeren er lønnstaker, selvstendig, pensjonist o.l.

Energiregnskap, ressurs- og miljøanalyse

Oppmerksomheten omkring energibruk og miljøspørsmål er økende. Vi merker økende interesse for opplysningene om energiforbruk i FU. FU er spesielt interessant fordi den gir muligheter for å studere sammenhengen mellom bruk av energi og annet forbruk.

Økonometriske analyser

Forskningsavdelingen i SSB bruker data fra FU i mikroøkonometriske analyser. I disse analysene benyttes paneldataene. Dette kan være utvikling og testing av teorier og modeller for hvordan personer og husholdninger opptrer som forbrukere og hva som karakteriserer deres etterspørsel etter varer og tjenester. Panelet i FU (jf pkt 2.1) er særlig interessant for forskere, i og med at paneldata gir grunnlag for å utvikle bedre modeller enn data med opplysninger fra bare ett tidspunkt for hver husholdning. Forskerne i SSB har på dette området stått i fremste rekke internasjonalt.

1.1.2 Ekstern bruk

Myndighetenes økonomiske politikk

Statsforvaltningen benytter opplysninger fra FU i planleggings- og utredningsarbeid. Dette gir grunnlag for beslutninger og prognoser for årene som kommer.

Kostholdsstudier

For Statens Ernæringsråd og Avdeling for kostholdsforskning ved Universitetet i Oslo er forbruket av mat, og spesielt mengdeopplysningene, av meget stor interesse. Resultater fra FU brukes i den løpende overvåkingen av utviklingen av kostholdet i Norge. Resultatene ligger videre til grunn for lærebøker om kosthold og helse. Det er også utarbeidet forskningsrapporter om kosthold.

Næringslivet

Næringsdrivende, så vel bransjer som enkeltbedrifter, ønsker kunnskap om markedet for sine produkter. Også offentlige organer gjør bruk av formål - for eksempel når kommuner og fylkeskommuner gjør resultatene til denne type forundersøkelser med sikte på nyetableringer i sine distrikter. Byrået får en rekke henvendelser om forbruk av varer i den forbindelse.

2 Utvalg og delutvalg

2.1 Generelt utvalg og panelutvalg

Enheten i undersøkelsen er kosthusholdninger. Til FU 2005 ble det trukket et utvalg på 2 201 husholdninger. Det generelle utvalget på 1 700 husholdninger, ble trukket etter SSBs utvalgsplan for besøksundersøkelser. For å danne husholdningene, ble det først trukket et utvalg av personer i alderen 0-79 år fra Trekkbas¹. Disse personene ble betegnet som trekkpersoner. Familiemedlemmer ble deretter koblet på. De fullstendige kosthusholdningene fikk vi først tak i under intervjuet.

I tillegg ble det trukket et panel på 501 husholdninger tilfeldig blant det generelle utvalget som var med i 2004². Før vi trakk panelet, ble utvalget fra 2004 ajourført mot BEBAS for å fjerne døde og emigrerte. Husholdninger hvor trekkpersonen var over 79 år ble også fjernet.

Utvalget ble trukket i to puljer. I november ble utvalget for føringsperiode 1-18 trukket, mens utvalget for føringsperiode 19-26 ble trukket i juli. Se vedlegg 2 for flytdiagram over utvalgstrekkningen.

2.2 Husholdningen er intervjuobjekt

I FU er det husholdningen som er intervjuobjekt (IO). Trekkpersonen danner utgangspunkt for å bestemme hvilken husholdning vi skal fram til³, men har ellers ingen spesiell stilling i forhold til undersøkelsen. Alle voksne personer i trekkpersonens husholdning kan intervjues, og det er en fordel at så mange som mulig i husholdningen er tilstede når intervjuet foretas.

2.3 Bestemmelse av kosthusholdning

Hovedregelen er at en kosthusholdning omfatter alle personer som bor fast i samme bolig, og som dessuten har felles kost. På IO-lista står de personene som er registrert bosatt på adressen, og som tilhører samme familieenhet. Av og til stemmer ikke opplysningene på IO-lista med den husholdningen vi skal ha tak i. For å bestemme kosthusholdningen må en først bestemme bohusholdningen, altså de som bor fast i samme bolig. Deretter må det avgjøres hvem av disse som har felles kost. Mer om fastsetting av den riktige kosthusholdningen finnes i instruksene i vedlegg 8.

¹ Grunnen til at vi trekker personer under 18 år, er at vi ønsker å overrepresentere husholdninger med barn.

² De to-årige paneldataene brukes hovedsakelig i mikroøkonomiske analyser i byråets forskningsavdeling

³ Det er alltid trekkpersonens husholdning som skal intervjues. Dersom trekkpersonen har flyttet fast fra familien som står på IO-lista, er det trekkpersonens nye husholdning som skal intervjues

Hvem skal regnes som medlemmer av bohusholdningen?

- Personer som er fast bosatt i boligen, men som er midlertidig borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid, skal regnes med.
- Personer som avtjener 1. gangs militær- eller sivilarbeidertjeneste skal regnes med. Det samme gjelder personer som er fraværende på grunn av fengselsopphold eller opphold på sykehus.
- Personer 18 år eller eldre som er registrert bosatt i husholdningen, men som er fraværende pga. skolegang/studier, skal bare regnes med dersom de bor i husholdningen minst 4 dager pr. uke.
- Personer under 18 år som bor borte på grunn av skolegang skal regnes med.
- Losjerende, hybelboere eller arbeidshjelp/praktikant registrert bosatt i samme bolig som verts-folket, skal regnes med.
- Midlertidig tilstedeværende personer som er fast bosatt annet sted (f.eks. slektninger på besøk) skal ikke regnes med.
- Personer som bor fast (mer enn 6 måneder) i felleshusholdning (f.eks. pasienter/klienter i aldershjem, sykehjem) skal ikke regnes med.

3 Datainnsamling

3.1 Innsamlingsmåte

FU er tredelt. Først gjennomføres et innledningsintervju på om lag 10 minutter. Deretter fører husholdningene oversikt over sine private utgifter i 14 dager. Etter føringsperiodens slutt, gjennomføres et avslutningsintervju på cirka 40 minutter. Føringsperiodene er faste. De tildeles kosthusholdningene på en tilfeldig måte samtidig som utvalget trekkes. Av de 2 200 i utvalget, fører 1/26-del 1.- 14. januar, en ny 1/26-del 15.- 28. januar osv. Etter gitte regler kan imidlertid føringsperiodene endres.

Husholdningene blir vanligvis oppsøkt to ganger i løpet av føringsperioden. Første besøk skjer før føringsperioden starter, mens siste besøk skjer etter at føringsperioden er avsluttet. Ved det første besøket i husholdningene blir innledningsintervjuet foretatt. Samtidig deler intervjuerne ut føringsheftene og orienterer om føringen. Ved siste besøk blir heftene samlet inn og avslutningsintervjuet foretatt. I en del tilfeller kontakter intervjuerne husholdningene i føringsperioden for å gi veiledning om hefteføringen.

Dersom intervjueren ikke treffer husholdningen hjemme ved første oppringning, gjør intervjueren inntil fem forsøk på å treffe husholdningene hjemme. Dersom det ikke blir oppnådd kontakt før føringsperioden startet, blir det vurdert om det er mulig å forskyve føringsperioden med 14 dager. Etter fem nye forsøk uten å treffe husholdningen hjemme, blir det frafall.

3.2 Skjema

Skjemaet for innledningsintervju, føringshefte og skjemaet for avslutningsintervju er gjengitt i vedlegg 4, 5 og 6.

Skjema for innledningsintervju

I dette skjemaet blir husholdningssammensetningen kartlagt og vi henter inn opplysninger om yrke og yrkesstatus. For ikke-yrkesaktive personer over 14 år, blir aktivitet som f.eks. skolegang, arbeid i egen husholdning etc. registrert.

Føringshefter

Husholdningene fører oversikt over sine private forbruksutgifter i en 14-dagers periode. Da forbrukets størrelse og sammensetning varierer med årstiden, er det nødvendig at oppgaver blir hentet inn for hele året. 1/26 av husholdningene førte således hefter fra 1. til 14. januar, en annen 1/26 fra 15. til 28. januar osv.

Hver husholdning fører ett hovedhefte (H-hefte). Husholdningene mottar et gavekort på kr. 300 for ferdig utfylt H-hefte. For å sikre at alle utgifter blir registrert, skal ideelt sett alle husholdningsmedlemmer over 14 år føre særskilt oversikt over sine personlige utgifter i et bihefte (B-hefte). En må imidlertid ikke gjøre dette for at husholdningen skal kunne delta i undersøkelsen. Alle personlige utgifter kan føres i hovedheftet. Det gis ingen belønning for å føre B-hefter.

Alle faktiske utbetalinger til privat forbruk i 14-dagers perioden skal føres. En oversikt over hvilke utgifter som skal føres og ikke, finnes bakerst i vedlegg 5.

Skjema for avslutningsintervju

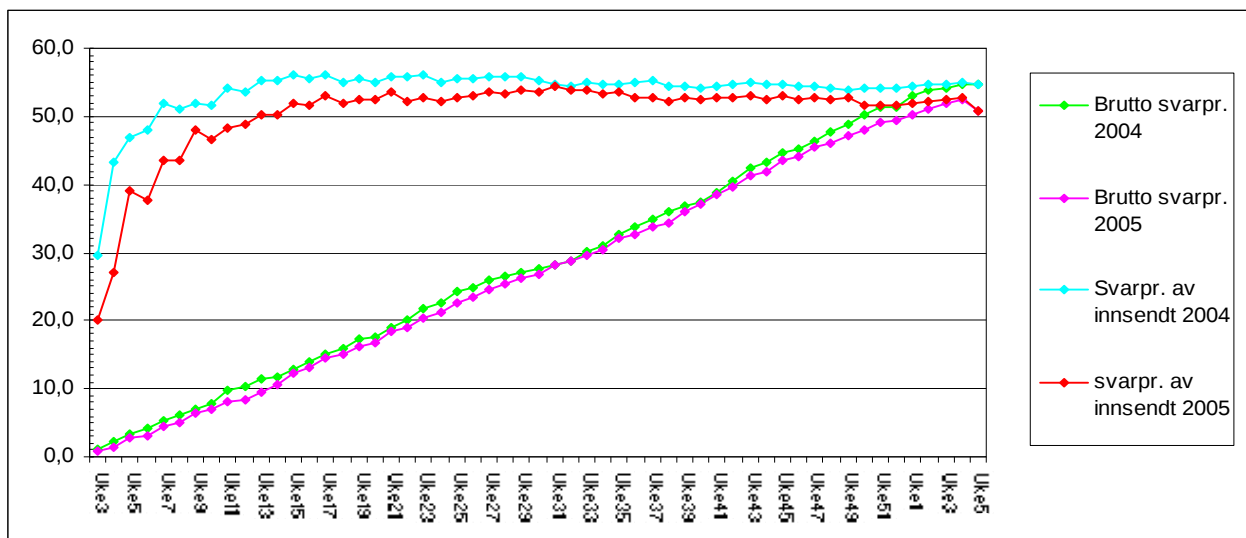
Utgifter til varer og tjenester som husholdningene kjøper forholdsvis sjelden, blir registrert i avslutningsintervjuet. Dette gjelder f.eks. utgifter til bolig, kjøp av private transportmidler, husholdningsmaskiner og andre elektriske apparater, kostbare klesartikler, utgifter til selskapsreiser o.l. Mottatte naturalytelser som f.eks. fri bolig, strøm, brensel og reiser blir også registrert her.

3.3 Feltperiode og svarinngang

Innsamlingen av data foregikk i tidsrommet 1. januar 2005 til 1. februar 2006. Føringen av hefter ble avsluttet 31. desember 2005.

Figur 1 viser hvordan svarprosenten utviklet seg i løpet av intervjuperioden. Målet for 2005 var å oppnå svar fra 55 prosent av husholdningene. I august lå vi an til å nå målsettingen. Mot slutten av året falt imidlertid svarprosenten med over 3 prosentpoeng, og vi endte til slutt på 50,7 prosent. Gjennom hele 2005 lå svarprosenten under svarprosenten i 2004. Det kraftige fallet i svarprosent den siste uken av datainnsamlingen, skyldes at vi tok ut 41 husholdninger som hadde gjennomført avslutningsintervjuet men som manglet føringshefte.

Figur 1 Svarprosent av innsendt og brutto svarprosent. 2005 og 2004

FU skal i utgangspunktet gjennomføres ved besøk, men det gjøres unntak dersom det er et sterkt ønske fra IO at intervjuet foregår på telefon. I områder hvor vi mangler intervjuere, gjennomføres også mange av intervjuene på telefon. Av de 1 137 gjennomførte intervjuene i 2005, ble 21,3 prosent gjennomført kun på telefon.

3.4 Dataflyt

Dataflytdiagrammet i vedlegg 7, viser gangen i forbruksdataene fra utvalget trekkes til det blir laget resultater til konsumprisindeksen (KPI). Diagrammet viser også hvilke seksjoner som er med i prosessen.

4 Svarprosent og frafall

Vi vil aldri kunne få svar fra alle som er trukket ut til en undersøkelsen. Av de 2 201 som var trukket ut til å delta i FU 2005, var 39 utenfor målgruppen og ble kodet til avgang.⁴ I tillegg til avganger er det en del husholdninger som ikke ønsker å delta eller er forhindret fra å delta, og i noen tilfeller oppnår en ikke kontakt med husholdningene. På FU er det også en del husholdninger som blir med på innledningsintervjuet men ikke på resten. Dette gjaldt 115 husholdninger i 2005. Det ble gjennomført 1137 fullstendige intervju⁵ på FU i 2005. Av disse var det 41 husholdninger som ikke leverte føringshefte. Vi satt dermed igjen med et nettoutvalg på 1096 husholdninger. Det totale frafallet (helt- eller delvis) var på 1 066 personer, eller 49,3 prosent av bruttoutvalget.

4.1 Svarprosent og frafallsårsaker etter ulike kjennemerker

Tabell 2 gir oversikt over svarprosent og frafallsårsaker etter utvalgte kjennemerker. Her har vi tatt utgangspunkt i bruttoutvalget, og ser hvordan svarprosenten og ulike frafallsårsaker varierer med alder på trekkpersonen, husholdningsstørrelse, bosted og utvalgstype. Husholdninger som 'ikke ønsker å delta' utgjorde 73 prosent av det totale frafallet og 35,8 prosent av bruttoutvalget. Andelen ikke truffet er også forholdsvis høy og utgjorde 14 prosent av frafallet og 6,9 prosent av bruttoutvalget.

I husholdninger med trekkperson mellom 18 og 24 år er svarprosenten på bare 41,1 prosent. Det høye frafallet skyldes både høy andel nektere (40,5 prosent) og at andelen ikke truffet er så høy som 11,4 prosent. Husholdninger hvor trekkpersonen er mellom 45 og 66 år har forholdsvis høy svarprosent med 55,9 prosent. Enpersonhusholdninger har en svarprosent på 46,2 prosent. Det høye frafallet her skyldes først og fremst at andelen ikke truffet er på hele 12,5 prosent, noe som er klart høyere enn i flerpersonghusholdninger.

I Oslo har husholdningene i FU så lav svarprosent som 40,6 prosent. Dette skyldes en kombinasjon av høy andel nektere (38,7 prosent) og høy andel ikke truffet (13 prosent). Det er imidlertid på Østlandet ellers en finner den høyeste andelen nektere med 40,3 prosent. Husholdninger i Trøndelag og Nord-Norge er flinkest til å svare. Her er svarprosenten på henholdsvis 62,6 og 62,8 prosent. Det lave frafallet skyldes først og fremst en forholdsvis lav andel nektere. I Nord-Norge er andelen nektere helt nede i 23,5 prosent.

⁴ I denne undersøkelsen var dette personer som var døde, bosatt på institusjon eller i utlandet.

⁵ Dvs. at både innlednings- og avslutningsintervjuet er gjennomført

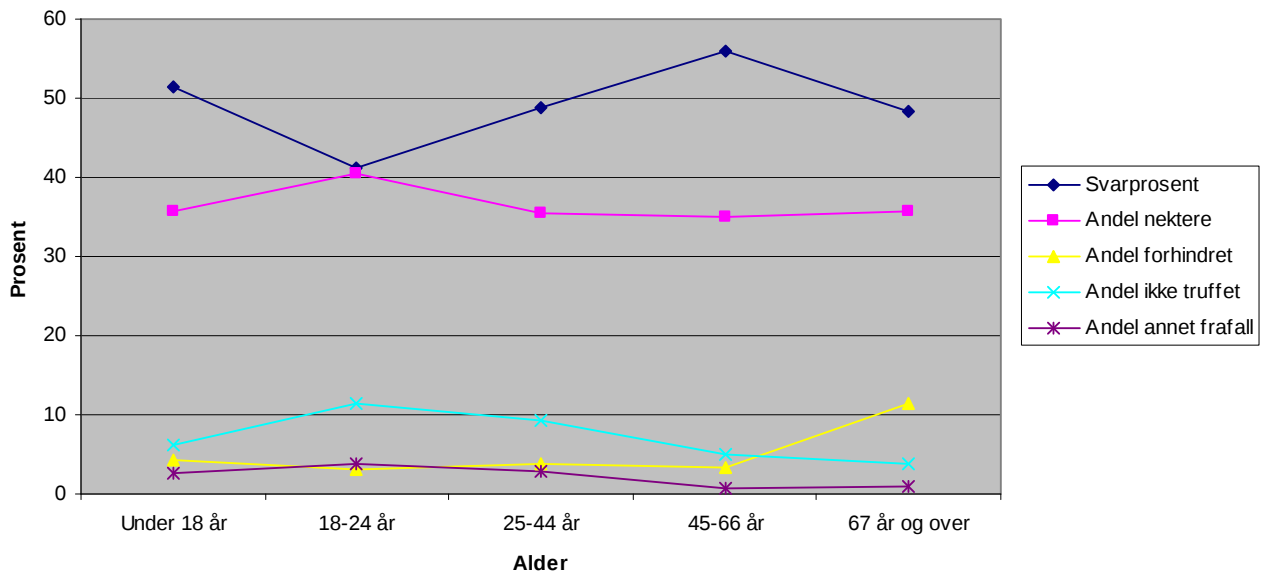
Svarprosenten i det generelle utvalget var på 53 prosent, mens svarprosenten i panelutvalget var på bare 42,5 prosent. Den lave svarprosenten på panelet skyldes blant annet at panelet inkluderer husholdninger som har nektet året før.

Tabell 2 Svarprosent og frafallsårsaker etter alder på trekkperson, husholdningsstørrelse, landsdel og utvalgstype. 2005. Prosent

	I alt	Intervju	Ønsker ikke å delta	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	Antall husholdninger
I alt	100	50,7	35,8	4,4	6,9	2,1	2 162
Alder trekkperson							
Under 18 år	100	51,4	35,6	4,4	6,1	2,6	506
18-24 år	100	41,1	40,5	3,2	11,4	3,8	185
25-44 år	100	48,9	35,4	3,7	9,2	2,9	653
45-66 år	100	55,9	35,1	3,3	4,9	0,8	607
67 år og over	100	48,3	35,6	11,4	3,8	1,0	211
Husholdningsstørrelse							
1 person	100	46,2	34,1	5,0	12,5	2,3	481
2 personer	100	53,0	36,3	4,1	4,9	1,8	513
3 personer	100	49,7	37,3	5,0	5,8	2,1	378
4 personer	100	53,8	35,3	3,9	5,0	2,2	465
5 personer eller flere	100	50,5	36,6	4,3	6,2	2,5	325
Landsdel							
Oslo	100	40,6	38,7	5,8	13,0	1,9	261
Akershus	100	45,8	39,1	2,9	10,1	2,1	238
Hedemark og Oppland	100	55,6	34,9	1,8	5,3	2,4	169
Østlandet ellers	100	44,7	40,3	6,0	6,8	2,2	414
Agder og Rogaland	100	53,9	37,7	3,6	3,3	1,6	308
Vestlandet	100	49,9	36,5	5,1	5,9	2,7	373
Trøndelag	100	62,6	27,7	5,1	3,6	1,0	195
Nord-Norge	100	62,8	23,5	2,9	7,8	2,9	204
Type utvalg							
Generelt utvalg	100	53,1	32,7	4,4	7,4	2,4	1666
Panel	100	42,5	46,4	4,4	5,4	1,2	496

Figur 2 visualisere hvordan svarprosent og andel husholdninger i de ulike frafallskategoriene fordeler seg etter alder på trekkpersonen. Det er gruppen av husholdninger med trekkperson mellom 18 og 24 år som skiller seg ut i negativ retning. Dette skyldes både høy andel nektere og høy andel ikke truffet. For gruppen med trekkperson over 66 år er andelen forhindret vesentlig høyere enn i de andre gruppene.

Figur 2 Svarprosent, andel nektet, andel forhindret, andel ikke truffet og andel annet frafall. 2005. Prosent

4.2 Panelet

Panelet har vesentlig høyere frafall enn det ordinære utvalget. Dette skyldes at også husholdninger som nektet året før er med. Tabell 3 viser at 58,7 prosent av husholdningene som lot seg intervjuet i 2004, også lot seg intervjuet i 2005. Dette tilsvarer 172 husholdninger. Tilsvarende lot bare 19,2 prosent av husholdningene som ble frafall i 2004 seg intervjuet i 2005.

Av de 172 husholdningene i panelet som ble intervjuet både i 2004 og 2005, hadde 106 sammenfallende føringsperioder.

Tabell 3 Svarprosent og frafall på panelet etter intervju og frafall i 2004. 2005. Prosent

	Intervju 2005	Frafall 2005	Antall
I alt	42,5 (n=211)	57,5 (n=185)	496
Intervju 2004	58,7 (n=172)	41,3 (n=121)	293
Frafall 2004	19,2 (n= 39)	80,8 (n=164)	203

4.3 Intervjuereffekter

Tabell 4 viser svarprosent og frafallsårsaker etter intervjuernes alder, kjønn og ansiennitet. Svarprosenten er høyest blant intervjuere i aldersgruppen 40-49 år med 55,4 prosent og lavest blant intervjuere under 40 år med 45,7 prosent. Kvinnelige intervjuere har en svarprosent på 52,5 i gjennomsnitt, mot mennenes 49,2 prosent. Gruppen av husholdninger som ikke ønsker å delta er 5 prosentpoeng høyere hos mannlige intervjuere enn hos kvinnelige intervjuere. Når det gjelder ansiennitet ser det ut til å ha størst betydning om man har jobbet under ett år eller i 6 år eller mer. Svarprosenten er på 42,3 prosent for intervjuere som har jobbet under 1 år, mens svarprosenten for de med 6 års ansiennitet eller mer er på 53,8 prosent.

Tabell 4 Intervju og frafallsårsaker etter alder, kjønn og ansiennitet på intervjuer. 2005.
Prosent

	I alt	Intervju	Ønsker ikke å delta	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	Antall husholdninger
Alder intervjuer							
20-39	100	45,7	43,7	4,0	4,6	2,0	151
40-49	100	55,4	33,2	2,6	6,0	2,8	352
50-59	100	50,6	36,1	4,4	7,5	1,6	890
60+	100	50,0	35,0	5,4	7,2	2,5	766
Kjønn intervjuer							
Mann	100	49,2	38,6	4,4	6,4	1,5	1131
Kvinner	100	52,5	32,7	4,4	7,6	2,8	1028
Ansiennitet intervjuer							
Under 1 år	100	42,3	44,9	2,6	8,8	1,3	227
Fra 1 og inntil 2 år	100	48,0	35,1	7,0	9,4	0,6	171
Fra 2 og inntil 4 år	100	50,0	35,6	5,4	7,6	1,4	354
Fra 4 og inntil 6 år	100	46,6	38,6	4,9	6,3	3,6	223
6 år og over	100	53,8	33,6	4,0	6,2	2,4	1184

4.4 Tiltak for å bedre svarprosenten

Som et tiltak for å forbedre svarprosenten i 2005, ble det bestemt at enkelte av intervjuerne skulle "fritas" fra FU i 2. og 3. kvartal. Kriteriene var at svarprosenten over flere sammenhengende år hadde ligget under 40 prosent. Det ble valgt ut syv intervjuere i syv forskjellige utvalgsområder. I 2004 hadde disse en gjennomsnittlig svarprosent på 27,5 prosent. Tiltaket innebar at et sted mellom 100 og 120 IO måtte omfordes til andre intervjuere.

For å se om dette tiltaket hadde noen effekt på svarprosenten, har vi sammenlignet svarprosenten i 1. kvartal 2005 med svarprosenten i 2. og 3. kvartal 2005 i de syv aktuelle utvalgsområdene. Vi har også sammenlignet med svarprosenten i de samme områdene i 2004. Tabell 5 viser at den gjennomsnittlige svarprosenten for de syv utvalgsområdene i 2. og 3. kvartal 2005 er vesentlig bedre enn i 1. kvartal 2005.

Tiltaket har imidlertid ikke slått positivt ut for alle kommuner.⁶ Det kan være flere årsaker til det. Så langt det var mulig forsøkte vi å fordele de aktuelle IO-ene til "gode" forbruksintervjuere. På grunn av kapasitetsproblemer måtte imidlertid enkelte av IO-ene fordeles til nyansatte intervjuere, noe som kan ha hatt negativ innvirkning på svarprosenten. Tiltaket ble ikke videreført i 2006.

⁶ Utvalget er lite og tilfeldige variasjoner kan lett forekomme.

Tabell 5 Svarprosent i 2. og 3. kvartal 2005 , 1. kvartal 2005 og 2004 etter utvalgsområder

	Svarprosent 2. og 3. kvartal 2005	Svarprosent 1. kvartal 2005	Svarprosent 2004
I alt	49,1	43,9	44,1
Utvalgsområder			
0125 Eidsberg	36,4	0,0	17,7
0219 Bærum	47,1	40,0	46,8
0301 Oslo	42,5	43,0	42,1
0602 Drammen	53,3	0,0	33,3
1424 Årdal	55,6	50,0	37,5
1601 Trondheim	64,3	53,9	56,4
1902 Tromsø	68,4	80,0	53,3

4.5 Oppsummering

Det er høy andel nektre som er hovedårsaken til det store frafallet i FU. Dette gjelder for alle grupper av husholdninger, men er spesielt framtrede for husholdninger i Oslo og resten av østlandsområdet og for husholdninger med trekkperson mellom 18 og 24 år. I tillegg er andelen ikke truffet høy i Oslo og blant husholdninger med trekkpersoner mellom 18 og 24 år, noe som føret til at svarprosenten i disse to gruppene kryper ned mot 40 prosent.

Områdene Trøndelag og Nord-Norge skiller seg ut i positiv retning med hensyn til lavt frafall. Hovedårsaken til dette er nok kjennetegn ved intervjuer. Som vist i tabell 4, har både intervjuerens alder og ansiennitet en viss betydning for svarprosenten. I Trøndelag og Nord-Norge er det blant annet overvekt av intervjuere med lang ansiennitet. I Trøndelag er 68,7 prosent av intervjuene gjennomført av intervjuere med over 6 års ansiennitet. Tilsvarende tall for Nord-Norge er 61,7 prosent. I Oslo er til sammenligning bare 35 prosent av intervjuene gjennomført av intervjuere med ansiennitet over 6 år.

Tiltaket med å la enkelte intervjuere ”slippe” FU ser ut til å ha hatt en viss effekt på svarprosenten. Effekten er imidlertid usikker da resultatet baserer seg på få observasjoner.

Resultatene i dette kapittelet indikerer at erfaring og spesialisering hos intervjuerne i forhold til overtalesteteknikker er viktig for å oppnå gode resultater på FU. Det er også viktig å gjøre sporingstiltak overfor unge voksne, personer bosatt i Oslo og enpersonhusholdninger.

5 Utvalgsskjevhet

I en utvalgssundersøkelse kan utvalgsskjevhet introdusere på flere måter.

For det første kan utvalgsskjevhet oppstå i utvalgstrekkingen, hvor tilfeldigheter kan føre til at fordelingen av enkelte kjennemerker i utvalget ikke er helt lik fordelingen i populasjonen (utvalgsvarians). Avvikene mellom bruttoutvalget og populasjonen skyldes tilfeldig utvalgsvarians, og en kan forvente at de personene som trekkes ut i hver befolkningsgruppe ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut. Dersom en ønsker å presentere data for et tverrsnitt av det norske folk, vil grupper som er underrepresentert i bruttoutvalget veie for lite i de samlede resultatene. Innenfor hver gruppe vil slike skjevheter erfaringsmessig være små, og vi vil derfor ikke gå nærmere inn på dette.

For det andre kan det oppstå skjevhet i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som ikke lenger er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde og personer som er utvandret til utlandet. I denne undersøkelsen er 39 personer av det opprinnelige utvalget på 2 201 personer avganger. Skjevheter på grunn av dette vil trolig være små.

Andelen personer vi står igjen med etter at avganger er fjernet, kalles bruttoutvalg. Bruttoutvalget er det utvalget vi faktisk forsøker å intervju. Andelen personer vi oppnådde intervju med kalles nettoutvalget. Den andelen som består av differansen mellom brutto- og nettoutvalget kalles frafall. Frafall kan føre til skjevhet mellom bruttoutvalget og nettoutvalget når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant de som svarte, enn blant de som ble forsøkt intervjuet. Skjevhet innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet i forhold til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt i forhold til andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker, ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt på andre kjennemerker. I denne undersøkelsen er frafallet på nesten 50 prosent, noe som gir større sannsynlighet for skjevheter enn dersom frafallet hadde vært lavere.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en analysere avvikene mellom netto- og bruttoutvalget. Hvis temaet en studerer (den avhengige variabelen) har en særlig sterk sammenheng med kjennetegn som er skjevt fordelt i utvalget, kan en vurdere å vekte datamaterialet for å minske effekten av skjevhetene. I de fleste tilfeller vil skjevhetene være for små til at dette har noen hensikt.

I tabell 6 har vi tatt for oss kjennemerkene kjønn på trekkperson, alder på trekkperson, husholdningsstørrelse og landsdel, og sett på fordelingen i populasjonen, bruttoutvalget og nettoutvalget, for å se om det er skjevheter. I FU er husholdninger med en og to personer underrepresentert i bruttoutvalget i forhold til populasjonen, mens husholdninger med tre eller flere personer er overrepresentert. Dette skyldes måten utvalget er trukket på. Fordelingen i netto- og bruttoutvalget er imidlertid nokså lik når det gjelder husholdningsstørrelse, men en ser at husholdninger med en person er noe underrepresentert i nettoutvalget. Husholdninger med trekkperson mellom 18 og 24 år er også noe underrepresentert i nettoutvalget mens husholdninger med trekkperson i aldersgruppen 45-66 år er noe overrepresentert. En ser også en underrepresentasjon i nettoutvalget av husholdninger i Oslo og Østlandet ellers, mens husholdninger i Trøndelag og Nord-Norge er noe overrepresentert.

Til tross for høyt frafall er skjevhetene forholdsvis små og det er ikke vurdert å vektet datamaterialet.

Tabell 6 Populasjon, bruttoutvalg og nettoutvalg fordelt på kjønn trekkperson, alder trekkperson, husholdningsstørrelse og landsdel. 2005. Prosent

	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Differanse netto-brutto
Totalt		100	100	
Kjønn				
Mann	49,6	50,7	49,5	-1,2
Kvinne	50,4	49,3	50,5	1,2
Alder				
Under 18 år	23,6	23,4	23,7	0,3
18-24 år	8,3	8,6	6,9	-1,7
25-44 år	28,6	30,2	29,1	-1,1
45-66 år	26,4	28,1	30,9	2,8
67 år og over	13,1	9,8	9,3	-0,5
Husholdningsstørrelse				
1 person	37,7	22,3	20,3	-2,0
2 personer	27,3	23,7	24,8	1,1
3 personer	13,7	17,5	17,2	-0,3
4 personer	13,6	21,5	22,8	1,3
5 personer eller flere	7,7	15,0	15,0	0,0
Landsdel				
Oslo	11,5	12,1	9,7	-2,4
Akershus	10,7	11,0	10,0	-1,0
Oppland og Hedemark	8,1	7,8	8,6	0,8
Østlandet ellers	19,3	19,2	16,9	-2,3
Agder og Rogaland	14,3	14,3	15,2	0,9
Vestlandet	17,4	17,3	17,0	-0,3
Trøndelag	8,7	9,0	11,1	2,1
Nord-Norge	10,0	9,4	11,7	2,3
Antall personer		2 162	1 096	

6 Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil

6.1 PC-assistert intervjuing

I enhver undersøkelse, både i totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidingen.

Datainnsamlingen i denne undersøkelsen foregikk ved hjelp av PC og ved selvregistrering i føringshefter. CAI-baserte undersøkelser (computer assisted interviewing) foregår på den måten at intervjuerne benytter PC under intervjuet, leser opp spørsmålene fra dataskjermen og registrerer svarene direkte.

En viktig fordel med denne innsamlingsmetoden, er at alle hopp i spørreskjemaet programmeres på forhånd, og vi kan dermed redusere faren for at intervjuerne stiller feil spørsmål til feil personer. Forbruksskjemaet er komplisert og en manuell administrasjon av ulike undergrupper og svarruter i skjemaet hadde skapt stor usikkerhet med hensyn til svarkvaliteten. Samtidig ligger det farer i det at hoppene programmeres på forhånd. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse.

En annen fordel med PC-assistert intervjuing, er mulighetene for å tilpasse ordlyden i spørsmålene avhengig av intervjupersonenes situasjon eller svar på tidligere spørsmål. Typisk bruk av slike tilpasninger er at det riktige ordet blir stående i spørsmålsformuleringene i stedet for at spørsmålene inneholder skråstreker (han/hun, du/dere, ektefelle/samboer). Dette gir intervjusituasjonen et mer personlig preg.

PC-assistert intervjuing gir også mulighet for direkte kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. For hvert spørsmål i Forbruk er det lagt inn grenser for gyldige verdier. I tillegg er det bygget inn et omfattende feilmeldingssystem dersom intervjueren taster inn et svar som er inkonsistent i forhold til tidligere svar. Slike svarkontroller er lagt inn på to nivå. En del feilmeldinger er absolutte, og kan ikke overstyres. Dette kan brukes f.eks. ved aldersgrenser. Andre ganger legges det inn advarsler som intervjuerne kan velge å se bort fra. I FU ligger det bla. inne mange advarsler på beløpsgrenser ved kjøp av ulike varer.

De overnevnte fordelene ved PC-assistert intervjuing bidrar til å fremme økt datakvalitet. Innsamlingsfeil som skyldes intervjuerens feilregistreringer blir langt mindre enn ved bruk av papirskjema. Vi unngår registrering av ugyldige verdier og vi oppnår et redusert frafall på enkeltspørsmål ved at mulighetene for hoppfeil reduseres.

Innsamlingsfeil kan også komme av at intervjupersonen avgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tid. Det kan også skyldes at spørsmål blir misforstått. Når det blir spurt om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må en regne med å få en del feilaktige svar. Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av enkelte oppfattes som ømtålige. Intervjupersonene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar. De vurderinger som ligger til grunn for svaret kan også bli påvirket av hva intervjupersonen oppfatter som sosialt ønskelig.

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under avledninger (omkodinger). I FU kodes f.eks yrke og næring på bakgrunn av opplysninger i skjemaet. Gjennom ulike kontroller har man søkt å finne feil og rette dem opp.

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller, og det er klart at ikke alle feil oppdages.

6.2 Føring av hefter

Det kan oppstå feil ved føring av heftene. Den mest alvorlige feilkilden her er trolig at ikke alle utgifter blir ført opp. Det fører til en systematisk underrapportering av størrelsen på forbruket. Trolig vil denne formen for underrapportering særlig ramme de typer av forbruk som har lav sosial aksept, som for eksempel forbruk av alkohol og tobakk.

En annen målefeil kan oppstå ved at noen fører opp enkelte utgifter to ganger. Denne type feil rettes ofte opp ved registreringen av informasjonen fra heftene. Det er ikke mulig å gjøre den samme korreksjonen for forbruk som ikke er ført opp. Målefeil kan også komme som en følge av at heftene ikke er ført på en måte som gjør dem mulig å kode.

Intervjuerne går igjennom heftene sammen med heftfører for å få avdekket og rettet opp feil så langt det er mulig. Heftene blir også kontrollert før de blir sjekket inn. Videre kontroll og revisjon av data skjer ved Seksjon for dataregistrering og Seksjon for levekårsstatistikk.

Vedlegg 1 Informasjonsbrev

Saksbehandler: Aina Holmøy
Telefon: 800 83 028 (grønt nummer)
Seksjon for intervjuundersøkelser

Undersøkelse om utgifter til mat, klær, bolig og annet forbruk

I nær framtid vil en intervjuer fra Statistisk sentralbyrå kontakte deg/dere i forbindelse med en undersøkelse om private husholdningers forbruk. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over hva slags utgifter folk har. Resultatene inngår i beregningene av konsumprisindeksen, og brukes som grunnlag for myndighetenes økonomiske og sosiale politikk.

Din husholdning er en av 2 200 som er trukket tilfeldig fra Det sentrale personregisteret (folkeregisteret) til å delta i undersøkelsen. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke din husholdning fra undersøkelsen og kreve opplysninger slettet. Men for at vi skal få gode resultater er det viktig at alle som er trukket ut blir med. **Vi kan ikke erstatte din husholdning med en annen.**

Intervjuerne og alle andre som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt.

Undersøkelsen gjennomføres etter lovbestemte regler. SSB har utnevnt eget personvernombud, godkjent av Datatilsynet, som gjennomfører løpende kontroll med at personopplysningslovens regler følges. Vi vil aldri offentliggjøre eller videreformidle opplysninger om hva den enkelte har svart. Intervjuerne viser alltid legitimasjonskort ved besøk. Den som ringer, kan fortelle deg hvordan du får bekreftet at vedkommende arbeider for Statistisk sentralbyrå.

For å gjøre intervjuet kortere og for å få best mulig utbytte av svarene vi får, vil vi i tillegg til opplysninger fra folkeregisteret, benytte opplysninger om utdanning som Statistisk sentralbyrå årlig henter inn fra skoler, fylker og lånekassen og opplysninger om inntekt basert på opplysninger fra skatteetaten og trygdeetaten. Etter at datamaterialet er bearbeidet vil vi fjerne alle navn og adresser, og erstatte personnummer med et kodenummer. Det vil skje senest høsten 2008.

I brosjyren som ligger ved, kan du/dere lese mer om undersøkelsen. Du kan også ringe oss gratis på telefon 800 83 028, eller sende e-post til aih@ssb.no. Generelle spørsmål om personvern i Statistisk sentralbyrå kan rettes til vårt personvernombud på telefon 21 09 00 00, eller e-post til personvernombud@ssb.no.

Alle husholdninger som deltar i undersøkelsen, får et gavekort til en verdi av kr 300,-.

Vi håper at du/dere vil delta!

Med vennlig hilsen

Svein Longva
adm. direktør

Ole Sandvik
seksjonssjef

Saksbehandler: Aina Holmøy

P

Telefon: 800 83 028 (grønt nummer)

Seksjon for intervjuundersøkelser

Undersøkelse om utgifter til mat, klær, bolig og annet forbruk

I nær framtid vil en intervjuer fra Statistisk sentralbyrå kontakte deg/dere i forbindelse med en undersøkelse om private husholdningers forbruk. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over hva slags utgifter folk har. Resultatene inngår i beregningene av konsumprisindeksen, og brukes som grunnlag for myndighetenes økonomiske og sosiale politikk.

For å kunne lage god statistikk over endringer i forbruket over tid, henvender vi oss til enkelte husholdninger to år på rad. Din husholdning er derfor en av 500 som er trukket tilfeldig blant de vi henvendte oss til i 2004. I tillegg har vi trukket 1 700 husholdninger tilfeldig fra Det sentrale personregisteret til å delta i undersøkelsen. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke din husholdning fra undersøkelsen og kreve opplysninger slettet. Men for at vi skal få gode resultater er det viktig at alle som er trukket ut blir med. **Vi kan ikke erstatte din husholdning med en annen.**

Intervjuerne og alle andre som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt.

Undersøkelsen gjennomføres etter lovbestemte regler. Vi er underlagt kontroll både fra Datatilsynet og vårt eget personvernombud. Vi vil aldri offentliggjøre eller videreformidle opplysninger om hva den enkelte har svart. Intervjuerne viser alltid legitimasjonskort ved besøk. Den som ringer, kan fortelle deg hvordan du får bekreftet at vedkommende arbeider for Statistisk sentralbyrå.

For å gjøre intervjuet kortere og for å få best mulig utbytte av svarene vi får, vil vi hente inn opplysninger om siste fullførte utdanning og inntekt etter skatt fra Statistisk sentralbyrås registerbaserte inntektsstatistikk. Svarene vil bli sett i sammenheng med svarene vi fikk inn i 2004. Etter at datamaterialet er bearbeidet vil vi fjerne alle navn og adresser, og erstatte personnummer med et kodenummer. Det vil skje senest høsten 2008.

I brosjyren, som ligger ved, kan du/dere lese mer om undersøkelsen. Du kan også ringe oss gratis på telefon 800 83 028, eller sende e-post til aih@ssb.no. Generelle spørsmål om personvern i Statistisk sentralbyrå kan rettes til vårt personvernombud på telefon 21 09 00 00, eller e-post til personvernombud@ssb.no

Alle husholdninger som deltar i undersøkelsen får et gavekort til en verdi av kr 300,-.

Vi håper at du/dere vil delta!

Med vennlig hilsen

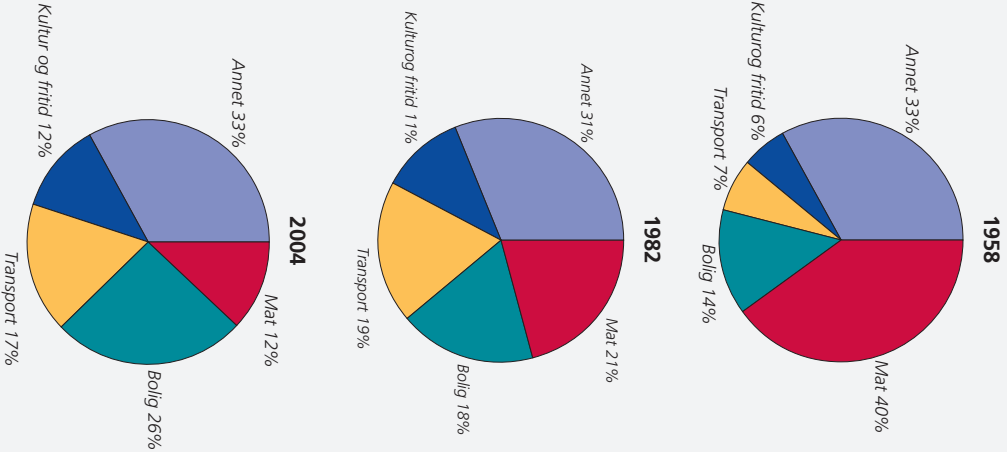
Svein Longva
adm. direktør

Ole Sandvik
seksjonssjef

Store endringer i forbruket siste 46 år (1958-2004)

Figuren viser at gjennomsnittshusholdningen nå bruker en mindre andel av forbruksutgiftene til mat enn tidligere. Andelen av utgiften som går til bolig, og kultur og fritid har steget.

Mer detaljerte opplysninger om forbruket i enkelte år og ulike typer husholdninger finner du på internett: www.ssb.no/lemner/05/02/fbu/

Ønsker du mer informasjon?

Utfyllende informasjon om forbruksundersøkelsen kan du få enten av vår lokale intervjuer eller ved å ringe eller skrive til Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå
Seksjon for intervjuundersøkelser
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Besøksadresse:
Kongens gate 7
Telefon: 21 09 46 67
Telefaks: 21 09 49 89
E-post: aih@ssb.no

www.ssb.no

Foto: Photos.com/Design: Siri Boquist

Forbruks-undersøkelsen
Hva bruker vi pengene til?

Statistisk sentralbyrå

Statistics Norway

Hva er forbruksundersøkelsen?

Forbruksundersøkelsen er en årlig utvalgsundersøkelse der Statistisk sentralbyrå samler inn opplysninger om utgifter i private husholdninger. Hvert år henvender vi oss til ca. 2 200 husholdninger som er tilfeldig trukket fra hele landet. Vi spør et utvalg fordi det ville bli altfor dyrt og svært tidkrevende å spørre alle landets husholdninger.

Mot en viss godtgjøring ber vi dem som er kommet med i utvalget om å oppgi utgiftene sine i to bestemte uker. Noen blir kontaktet tidlig i januar, noen senere i januar, noen i februar osv. På den måten får vi et gjennomsnittsbilde av norske husholdningers forbruk over hele året.

Det er viktig at alle i utvalget deltar

Alle typer husholdninger er trukket ut til undersøkelsen slik at utvalget utgjør et «Norge i miniatyr». For at vårt «Miniatyr-Norge skal gi påliteelig statistikk, er det viktig at alle i utvalget blir med. Vi kan ikke uten videre bytte ut noen av dem som er trukket ut. Våre lokale intervjuere har ansvaret for å samle inn opplysningene.

Braker mer penger på kultur og fritid enn matvarer

Størst forbruk i Oslo og Akershus, minst i Nord-Norge

Ungne enslige bruker fem ganger mer enn de eldre på transport.

Forbruk pr. husholdning pr. måned i 2004 (kr):

Aleneboende

	16-44 år	45-64 år	65-79 år
Total forbruksutgift	15 753	18 009	12 916
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	1 405	1 630	1 757
Alkoholrikker og tobakk	628	863	298
Klær og skotøy	941	608	483
Bolig, lys og brensel	4 759	6 156	4 963
Møbler og husholdningsartikler	1 021	1 106	632
Helsepleie	379	535	743
Transport	2 202	2 987	1 227
Post og telejenester	629	423	305
Kultur og fritid	1 787	1 902	1 483
Utdanning	180	4	-
Restaurant- og hotelljenester	1 073	785	167
Andre varer og tjenester	740	1 010	858

Hvorfor gjennomfører vi forbruksundersøkelser?

- Formålet med undersøkelsen er å få oversikt over
- hva slags varer og tjenester husholdningene bruker
 - hvor stor del av totalutgiftene som går til mat, klær, bolig, transport m.m.
 - hvordan utgiftene varierer mellom typer av husholdninger, mellom landsdeler, yrkesgrupper osv.
 - hvordan forbruket utvikler seg over tid

Resultatene fra undersøkelsen blir brukt i en lang rekke sammenhenger, bl.a. til

- beregning av konsumprisindeksen
- hjelp ved utforming av myndighetenes økonomiske politikk
- planlegging av arbeidet innen sosial- og trygdeetat
- forskning og utredning av ulike gruppers økonomiske kår, som f.eks. barnefamilier, enslige forsørgere, pensjonister, enslige
- studier av kosthold og ernæring
- markedsanalyser
- undervisning i grunnskolen, videregående skoler, høyskoler og universitet
- å besvare en rekke henvendelser fra enkeltpersoner, f.eks. om boutgifter, utgifter til bilhold og levekostnader generelt

Par uten barn

	16-44 år	45-64 år	65-79 år
Hovedinntektstakers alder:			
Total forbruksutgift	28 786	30 791	24 582
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	3 044	3 497	3 100
Alkoholrikker og tobakk	952	1 071	775
Klær og skotøy	1 456	1 556	965
Bolig, lys og brensel	7 210	7 365	7 296
Møbler og husholdningsartikler	2 228	2 518	1 599
Helsepleie	582	1 277	1 080
Transport	5 389	6 064	3 870
Post og telejenester	834	769	282
Kultur og fritid	3 638	3 745	3 066
Utdanning	228	11	0
Restaurant- og hotelljenester	1 766	1 145	787
Andre varer og tjenester	1 459	1 775	1 760

Brukere får resultater bare i form av statistikk. Det vil aldri bli kjent utenfor statistisk sentralbyrå hva den enkelte husholdning har oppgitt.

Hva er egentlig konsumprisindeksen?

Konsumprisindeksen viser hvordan prisene forandrer seg fra måned til måned og fra år til år. Når konsumprisindeksen stiger, synker kroneverdien. For å regne ut konsumpris-indeksen må vi vite hvor mye private husholdninger bruker til ulike typer varer og tjenester. Opplysninger om dette får vi fra forbruksundersøkelsen hvert år.

Utviklingen i kroneverdien:

År	1979	1991	2004
Indeksverdi	100	239	313
Kroneverdi	100	42	32

Forbruksundersøkelser er gjennomført i mange år. Vi kan derfor sammenligne de nyeste tallene med tidligere års resultater.

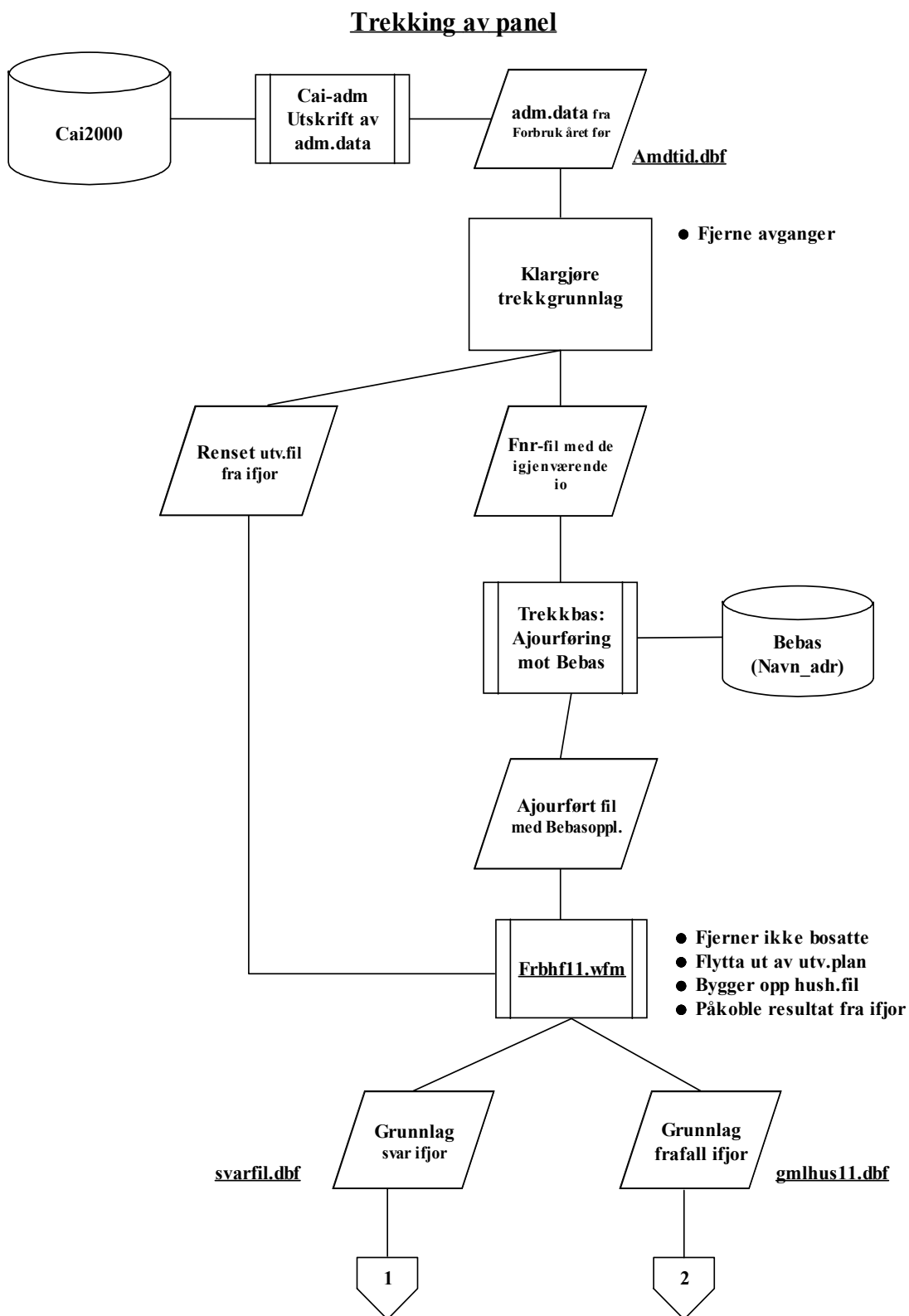
Par med barn

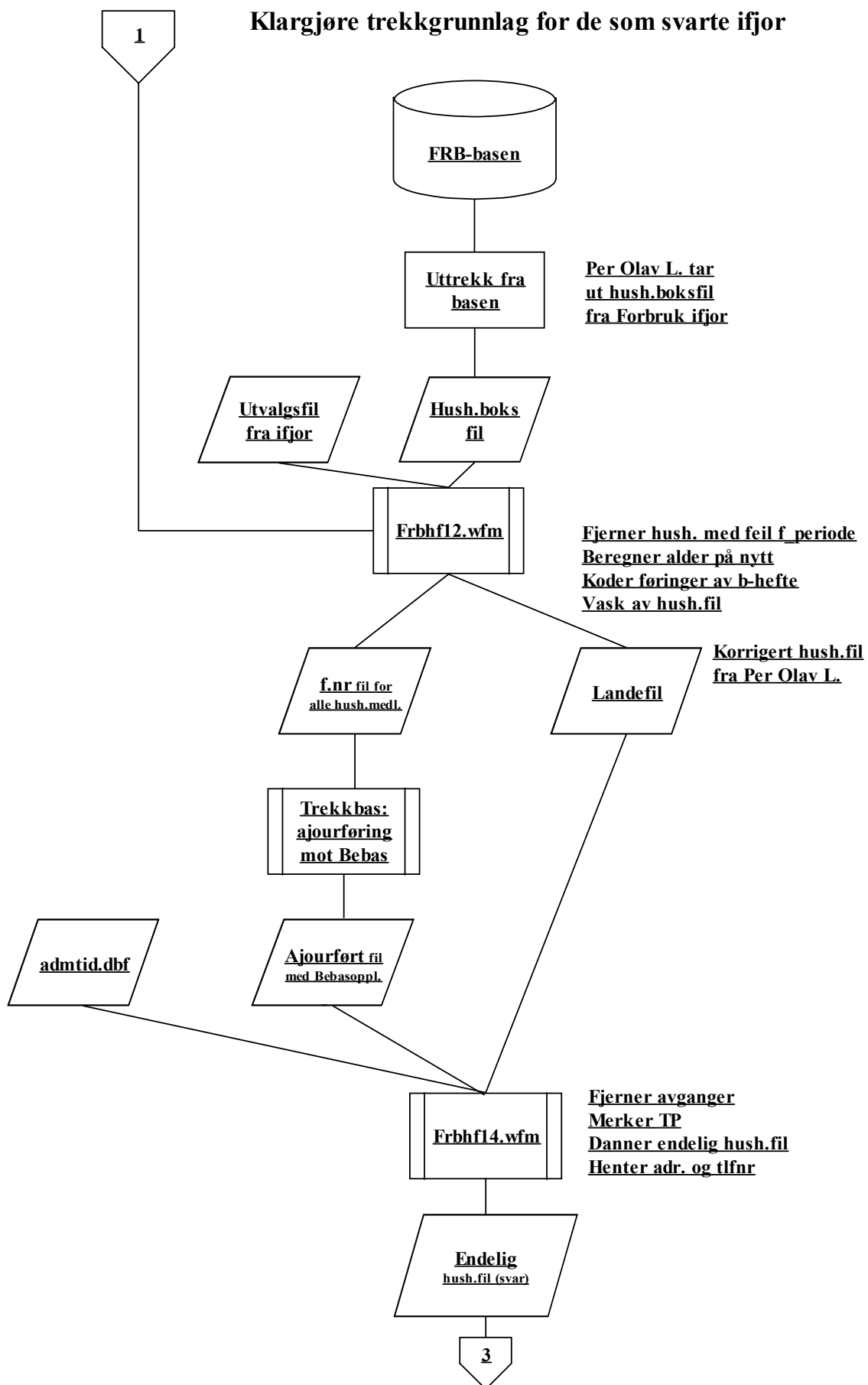
	Yngste barn:	0-6 år	7-19 år
Total forbruksutgift		35 997	37 755
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer		4 571	5 267
Alkoholrikker og tobakk		705	1 065
Klær og skotøy		2 282	2 449
Bolig, lys og brensel		8 407	8 336
Møbler og husholdningsartikler		2 578	2 339
Helsepleie		658	888
Transport		6 436	7 131
Post og telejenester		810	1 024
Kultur og fritid		4 340	5 295
Utdanning		31	147
Restaurant- og hotelljenester		1 090	1 344
Andre varer og tjenester		4 089	2 450

Vedlegg 3 Flytdiagram utvalg

gew 23.08.2004

Flytdiagram for etablering av utvalg på Forbruksundersøkelsen

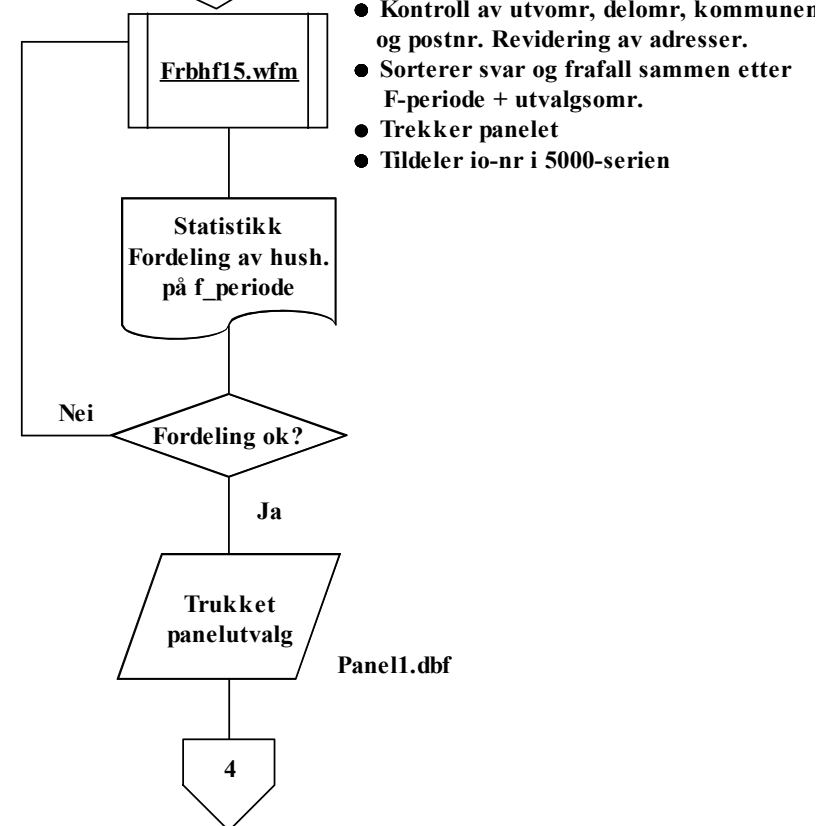

hush.fil frafallsIO

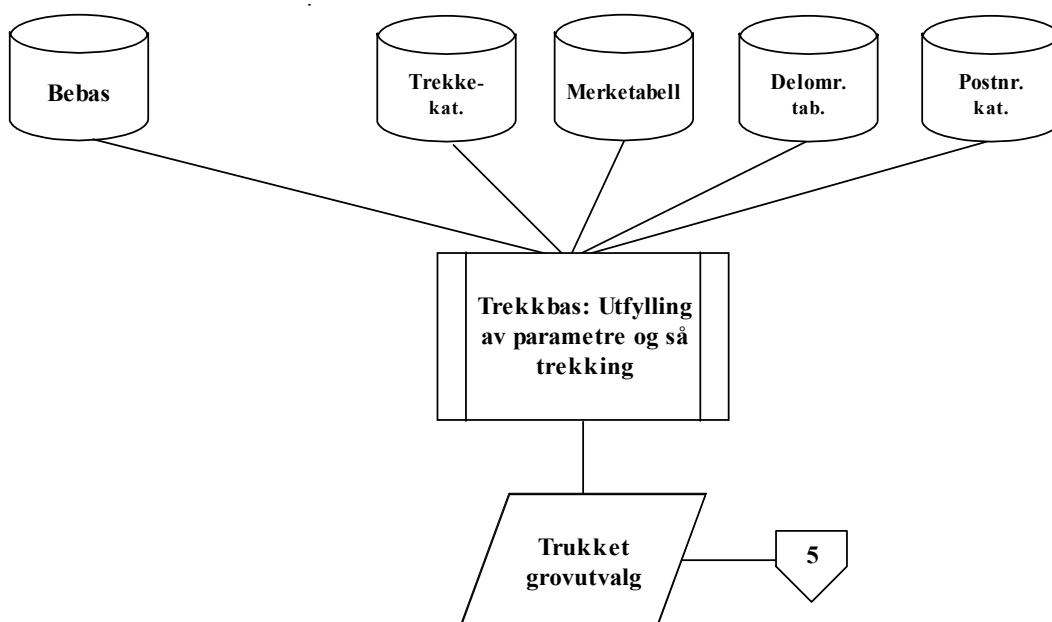
2

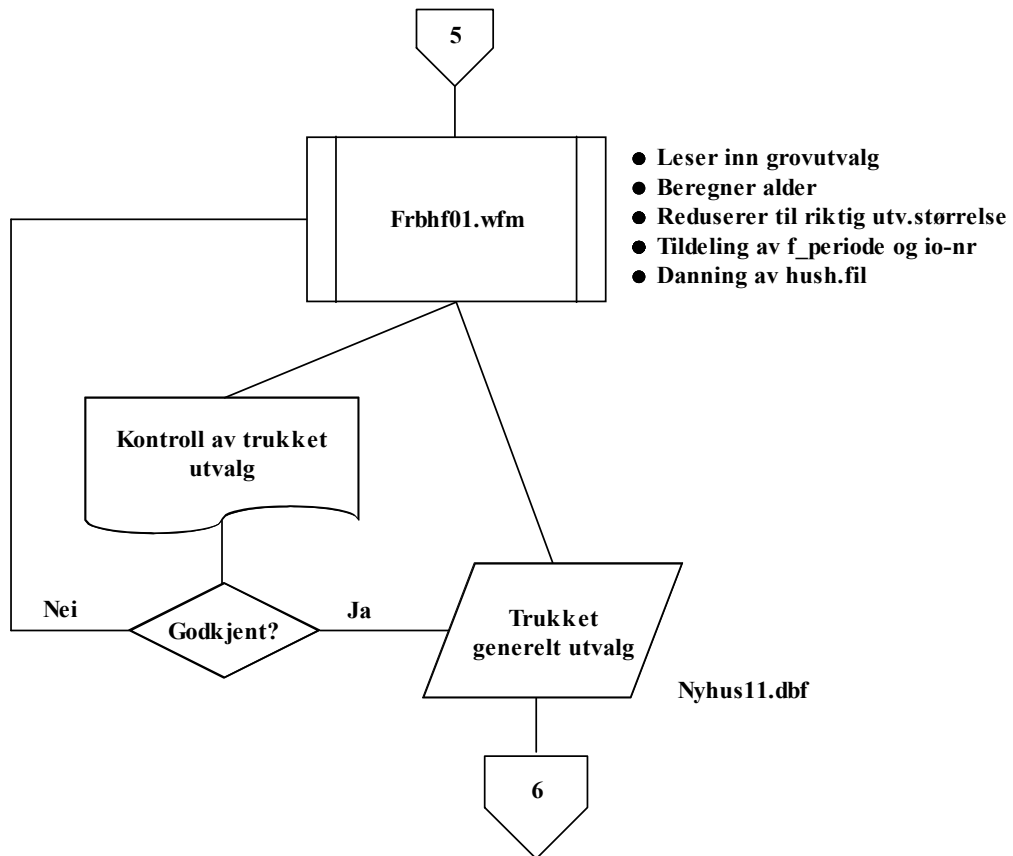
3

hush.fil svarIO

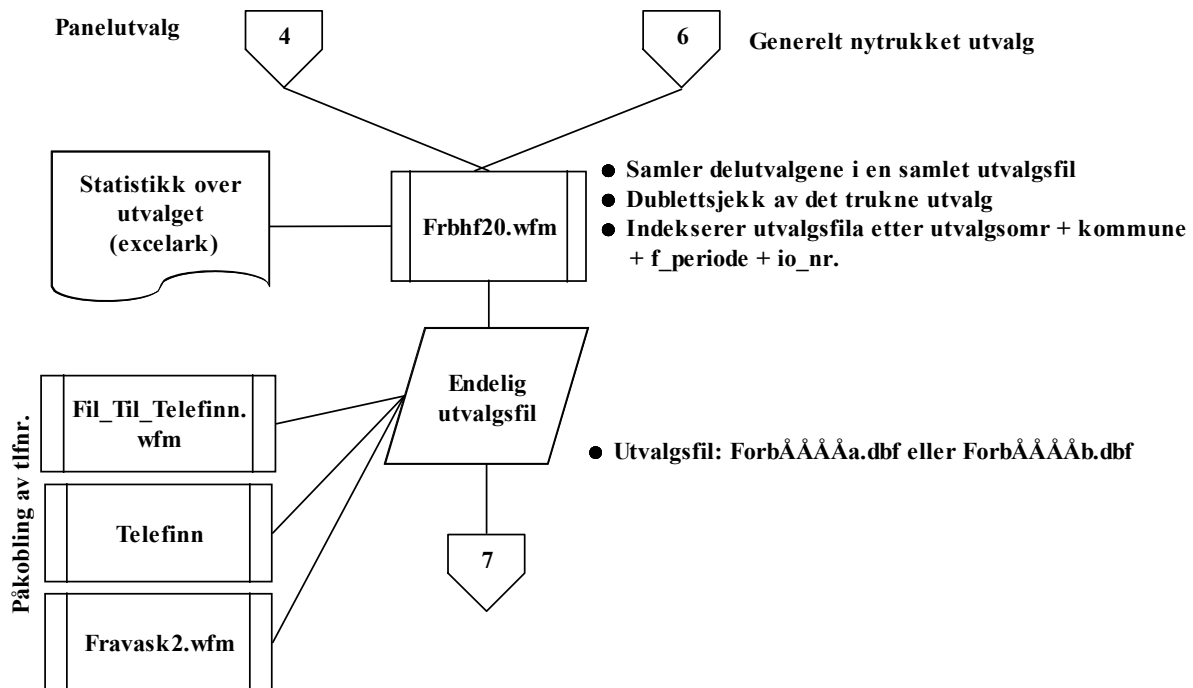

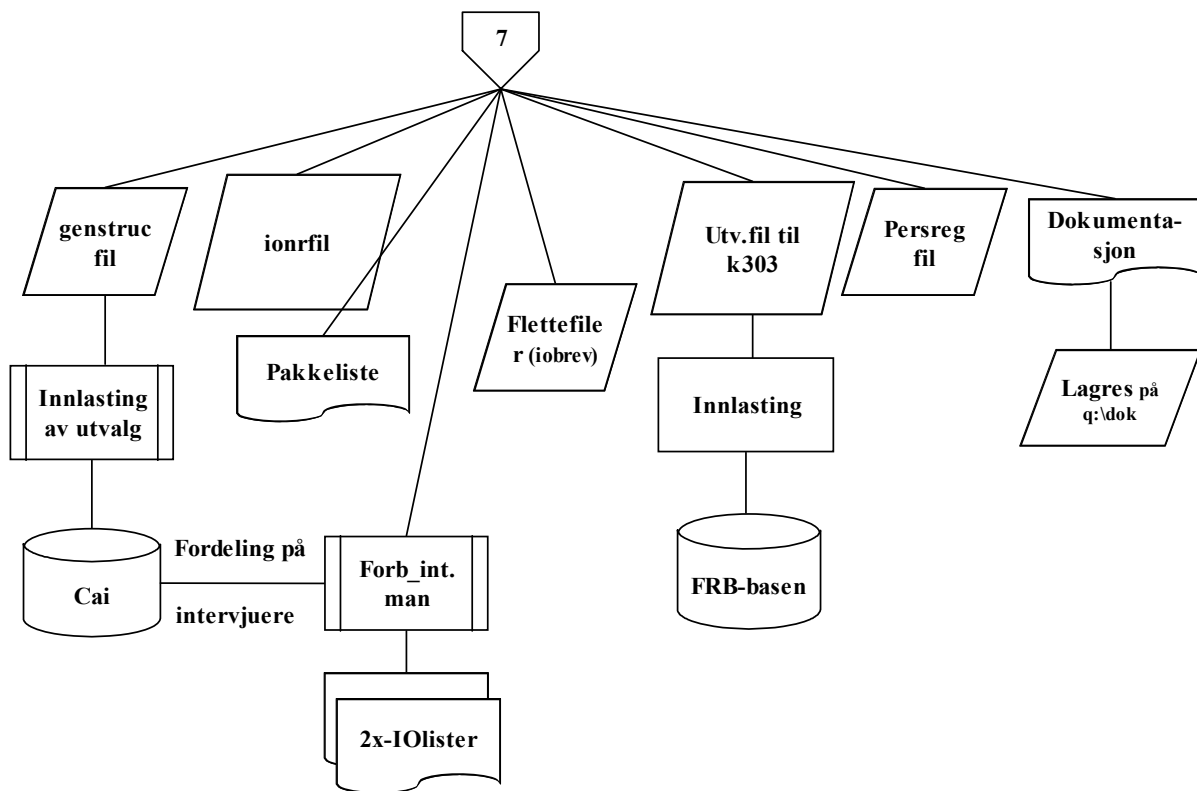
Trekking av nytt generelt utvalg

Avsluttende arbeidsoppgaver for hele utvalget samlet

Vedlegg 4 Innledningsintervju

Innledningsintervju Forbruksundersøkelsen 2005

Lilla skrift i elektronisk skjema: understreket i papirversjonen

Grønn skrift i elektronisk skjema: STORE BOKSTAVER I PAPIRVERSJONEN

Forklaringer som ikke står i det elektroniske skjemaet: *kursiv i papirversjonen*

NB! Noe av den forklarende teksten i det elektroniske skjemaet kan være utelatt her.

Innledning

Innled_1:

Innledningsspørsmålet

Oversikt over husholdningen slik den er i registeret - kontroller at [TP] bor i husholdningen

1. Start intervjuet → Samtykke → KommNavn → NyForlEndr
2. Overføring til annen intervjuer → KommNavn → OvfGr
3. Frafall → KommNavn → FrafGr
4. Avgang → AvgGr

Samtykke

Husholdningen har mottatt og lest IO-brevet, eller fått referert innholdet og samtykker i å delta

1. Husholdningen har mottatt brevet og samtykker i å delta → KommNavn_
2. Husholdningen har fått referert innholdet i brevet og samtykker i å delta → KommNavn
3. Ingen av delen → Samtk

Samtk

Personopplysningsloven pålegger SSB at IO er kjent med IO-brevets innhold. Hvis du nå svarer ja blir dette frafall!!

Skal dette være frafall?

Hvis ikke, må du gå tilbake å endre tidligere svar

1. Ja → KommNavn
2. Nei → Innled_1

KommNavn:

Da TP ble trukket bodde han/hun i

Hvis han/hun bor der fortsatt, eller du ikke kjenner ny kommune, -trykk <Enter>

Hvis ikke skriv nytt kommunenavn

NyKomm

Trykk <backspace> for å skrive inn nytt kommunenavn

OvfGr → SpesOppf

Oppgi grunnen til overføringen

80. Trekkepersonen/husholdningen flyttet til annet område
81. Kjenner trekkepersonen/husholdningen
82. Intervjuer kapasitetsproblemer, sykdom e.l

FrafGr → SpesOppf

Oppgi grunnen til frafall på innledningsintervjuet

- 11 Ikke tid
- 12 Husholdning ønsker ikke å delta
- 13 Deltar ikke av prinsipp
- 23 Sykdom/dødsfall i husholdningens familie
- 24 Språkproblemer
- 31 Midlertidig fravær pga. skolegang/arbeid
- 32 Midlertidig fravær pga. ferie e.l
- 33 Finner ikke adressen/boligen
- 34 Ikke telefon – for kostbart/for langt å reise
- 35 Husholdningen ikke å treffe av andre årsaker
- 41 Andre frafallsgrunner

AvgGr

Oppgi grunnen til avgangen

- 91 Trekkpersonen er død → NyAdrTlf
- 92 Trekkpersonen er bosatt i utlandet minst 6 mndr → SpesOppf
- 93 Trekkpersonen er bosatt i institusjon → SpesOppf

SpesOppf

Eventuelt andre opplysninger som kan være av nytte for videre arbeid med husholdningen

NyAdrTlf

Har du opplysninger om endringer i husholdningens adresse og/eller telefonnummer

Kommer opp oversikt over nåværende adresse

- 1. Ja, jeg vil rette adresse og/eller telefonnummer
- 2. Adresse og telefonnummer er riktig
- 3. Jeg vet at telefonnummeret er feil, men jeg kjenner ikke den riktige
- 4. Jeg vet at adressen er feil, men jeg kjenner ikke den riktige
- 5. Jeg vet at adressen og telefonnummeret er feil, men jeg kjenner ikke det riktige

IntSlutt

Marker type kontakt

- 1. Telefonkontakt
- 2. Besøk/forsøk på besøk
- 3. Ingen kontakt

Avslutt

INTERVJUTID FOR DENNE INTERVJUØKTA (TIL NÅ) ER :

SAMLE INTERVJUTID FOR DETTE INTERVJUET (TIL NÅ) ER:

Trykk en tast når du vil avslutte dette intervjuet

Dersom svaralt. 1 i NyAdrTlf

HUSK AT DU SKAL GJØRE ENDRINGER I ADRESSE/TELEFON NÅR DU GÅR UT AV INTERVJUET

NyForlEndr

FØRINGSPERIODE ER

ER DET DENNE PERIODEN HUSHOLDNINGEN FØRER FOR

1. Ja → Tettbygd
2. Nei → NyForerlStart

NyFoerlStart

NÅR STARTER DA FØRINGSPERIODEN?

SKRIV DATO I FORMATET DDMMÅÅ

Bosted**Tettbygd**

Bor du i tettbygd strøk?

Med tettbygd mener vi at det bor minst 200 personer der, og at avstanden mellom husene stort sett er under 50 meter.

1. Ja → Tettsted
2. Nei → Forsorgr

Tettsted

Bor du i et tettsted eller en by med...

1. Under 2 000 personer
2. Mellom 2 000 og 20 000 personer
3. Mellom 20 000 og 100 000 personer
4. mellom 100 000 personer eller flere

Husholdning**Forsorgr**

Nå følger noen spørsmål om husholdningen din.

Hvem i husholdningen bidrar mest til økonomien?

Kommer opp liste over husholdningen iflg. våre register. 0=annen person (denne koden skal brukes dersom hovedinntektstaker ikke er oppgitt i registeret)

HVIS DET ER EN AV PERSONENE PÅ LISTEN, TRYKK TALL FOR PERSON. ER DET EN ANNEN, SKRIV 0 HER OPPGI NAVN OG FØDSELSDATO I DE NESTE SPØRSMÅLENE

Hvis 0 i Forsorgr kommer spørsmålene ForNavn-Kjonn

ForNavn

Ny hovedperson

Hva heter denne personen?

FORNAVN SKRIVES HER, ETTERNAVN I NESTE RUBRIKK

EtterNavn

Ny hovedperson

Hva heter denne personen?

ETTERNAVN SKRIVES HER

Fdato

Ny hovedperson
Når er [Navn] født?

Kjønn

Ny hovedperson
Oppgi kjønn til [Navn]?
1. kvinne
2. mann

Husinnled

VI HAR OPPLYSNINGER OM [ANTALL] PERSONER FRA REGISTER. TRYKK BARE <ENTER>

Dersom vi har lagt til ny person

VI HAR OPPLYSNINGER OM [ANTALL] PERSONER FRA REGISTER PLUSS DEN VI HAR LAGT TIL. TRYKK BARE <ENTER>

Dersom flere enn en person i husholdningen:

IkkeBosatt

Ifølge folkeregisteret består familien din av følgende personer
Kommer opp liste med oversikt over familien. Hovedinntektstaker ligger øverst

Dersom ny hovedinntektstaker skrives setningen over:

I tillegg til [Hovedinntektstaker] har vi følgende personer fra Folkeregisteret:

Tilhører alle personene jeg leste opp din husholdning?

Borteboende studenter over 18 år og personer som bor fast på institusjon skal ikke regnes med.

Hvis kun en person bosatt i samme bolig som hovedinntektstaker skrives setningen over:

Er [Navn] bosatt i samme bolig som [Hovedinntektstaker]?

Borteboende studenter over 18 år og personer som bor fast på institusjon skal ikke regnes med.

SKAL REGNES SOM BOSATT I SAMME BOLIG:

PERSONER SOM AVTJENER VERNEPLIKT

PENDLERE, SJØFOLK

EKTEFELLE/PARTNER SOM ER BORTE PGA. SKOLEGANG/STUDIER

INNSATTE, INNLAGT PÅ SYKEHUS

SKAL IKKE REGNES SOM BOSATT I SAMME BOLIG

STUDENTER, ELEVER SOM BOR PÅ HYBEL

PERSONER SOM BOR FAST PÅ INSTITUSJON

PERSONER SOM HAR FLYTTET AV ANDRE GRUNNER

Kommer det fram at noen i husholdningen har skiftet navn, marker kode 3 for navneendring i tillegg til ja/nei

1. Ja → Slekt

2. Nei → HvemFjern

3. Navneendring → HvemEndr

HvemFjern

Hvem av disse bor ikke sammen med [Hovedinntektstaker]?

kommer opp liste over andre personer enn hovedinntektstaker. Kan da krysse av for alle som ikke bor sammen med hovedinntektstaker

PersonVekk stilles bare dersom ektefelle til TP ikke er en av de som skal trekkes fra:

PersonVekk

Hvorfor skal [Person] trekkes fra?

1. Student/elev
2. Institusjonsbeboer
3. Militærtjeneste/siviltjeneste
4. Aldershjem/sykehjem
5. Borte pga. arbeid over 3 måneder
6. Annet

HvemEndr

Det var noen som hadde skiftet navn. Marker her for hvem dette er!

Det kommer opp en liste over alle personene i husholdningen

Navn

SKRIV INN NYTT NAVN/ENDRE NAVN FOR PERSON:

[Personopplysinger]

HUSK ETTERNAVN, FORNAVN

Godkjenn

Trykk 1 her for å godkjenne rettingen

[Rettingen kommer opp her i grønn tekst]

For alle som er igjen etter at du er ferdige med å trekke fra:

Slekt (stilles ikke til hovedinntektstaker)

Hvilket familieforhold har [Navn] til hovedinntektstaker?

- 1.
2. Ektefelle/registrert partner
3. Samboer
4. Sønn/datter
5. Stesønn/stedatter
6. Søsken/halvsøsken
7. Stesøsken
8. Foreldre
9. Steforeldre
10. Svigerforeldre
11. Svigersøkk/-datter
12. Besteforeldre
13. Barnebarn
14. Annen slektning
15. Annen ikke-slektning

Sivilstatus

Dersom kun en person i husholdningen hopper man direkte fra HusInnled til Sivilstatus

Hva er [Navn] sin ekteskapelige status?

1. Ugift
2. Gift
3. Enke/enkemann/gjenlevende partner
4. Separert/separert partner
5. Skilt/skilt partner

AndrBosatt

Er det andre som er fast bosatt i samme bolig, men som ikke er nevnt?

Eksempler på personer som kan være utelatt er samboer, fosterbarn, praktikanter, hybelboer uten egen inngang eller eventuelt hybelboers vertsfamilie.

1. Ja → PlusserPaa
2. Nei → Felleskost(dersom andre enn ektefeller/samboere/barn i husholdningen) ellers Sjekk

PlusserPaa

Skal personen(e) regnes med?

SKAL REGNES SOM BOSATT I SAMME BOLIG:

SAMBOERE FOSTERBARN PRAKTIKANTER

LEIETAKERE UTEN EGEN INNGANG

PERSONER SOM TILHØRER UTLEIERS HUSHOLDNING DERSOM IO ER

HYBELBOER UTEN EGEN INNGANG

SKAL IKKE REGNES SOM BOSATT I SAMME BOLIG:

LEIETAKERE ELLER ANDRE MED EGEN INNGANG

BARN IO HAR DELT OMSORG FOR

Er det noen som skal legges til?

1. Ja → ForNavn → EtterNavn → Fdato → Kjonn → Slekt → Sivilstatus
2. Nei → Felleskost (dersom andre enn ektefeller/samboere/barn i husholdningen) ellers Sjekk

Dersom du nå legger til personer vil spørsmålene ForNavn, EtterNavn, Fdato, Kjonn, Slekt og Sivilstatus stilles til disse.

Dersom lagt til personer og bare ektefeller/samboere og eventuelle barn i husholdningen:

Oversikt

Er det disse personene som tilhører husholdningen nå?

Kommer opp liste over husholdningsmedlemmene

1. Ja → Sjekk
2. Nei → Gå tilbake og rett opp

Dersom andre enn ektefeller/samboere og eventuelle barn i husholdningen:

Felleskost

Vi har nå kommet fram til at disse personene bor i samme bolig som [Hovedinntektstaker]:

Kommer opp en liste over personene i boligen, med hovedinntektstaker øverst

Har alle dere felles kost?

1. Ja → Sjekk
2. Nei → Hvem IkkKost

HvemIkkKost

Hvem av de jeg leste opp har ikke felles kost med [Hovedinntektstaker]?

Kommer opp en liste over alle andre enn hovedinntektstaker

Sjekk

Da er vi ferdige med spørsmålene om husholdningen.

NÅR DU HAR SVART JA HER BØR DU UNNGÅ Å GÅ TILBAKE FOR Å GJØRE ENDRINGER

Arbeid

Spørsmålene om arbeid stilles til alle over 16 år

Arb005

Utførte [navn] inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i forrige uke? Regn også med arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

1. Ja → Arb015
2. Nei

Arb010

Har han/hun inntektsgivende arbeid som han/hun var borte fra i forrige uke?

1. Ja
2. Nei → Arb085

Arb015

Hvor mange timer per uke arbeider han/hun vanligvis?

Regn også med betalte overtidstimer, ekstraarbeid hjemme i forbindelse med arbeidet, og arbeid i eventuelt biyrke.

RUND AV TIL NÆRMESTE HELE TIME

Arb040

Hvor arbeidet [navn] hovedsakelig denne uka? Vi ønsker navnet til bedriften

Arbeidsstedets navn:

Arb045

Hva er adressen til bedriften?

GATEADRESSE ELLER POSTBOKSADRESSE

Arb050

Hva er postadressen til bedriften?

Arb055

Hva slags virksomhet drives i [bedriftens navn]?

VIRKSOMHETENS ART

Arb060

Er [bedriftens navn]

1. et personlig eid firma
2. aksjeselskap, organisasjon
3. kommunal virksomhet
4. fylkeskommunal virksomhet, eller
5. en statlig virksomhet

Arb065

Arbeider han i bedriften som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

1. SELVSTENDIG

2. ANSATT
3. FAMILIEMEDLEM

Arb020

Hva er [Navn] sitt hovedyrke i denne virksomheten?

Arb024

Hvordan kan man kort beskrive de viktigste arbeidsoppgavene til [navn]?

Arb026

Har han/hun fast eller midlertidig ansettelse?

1. Fast
2. Midlertidig/tidsbegrenset
3. Annet

Arb030

Har han/hun ledende stilling?

1. Ja
2. Nei

Arb085

stilles til de som arbeider mindre enn 10 timer i uka.

Betrakter [navn] seg hovedsakelig som....

1. yrkesaktiv
2. student/skoleelev
3. alderspensjonist
4. førtidspensjonist
5. arbeidsufør
6. hjemmearbeidende
7. arbeidsledig
8. vernepliktig eller
9. annet

Føring av hefter

H-hefte

ORIENTERING OM FØRING AV HEFTER

Hvem skal fylle ut hovedhefte?

(HVEM FORETAR MESTEPARTEN AV INNKJØPENE)

HVIS INGEN FØRER SKRIV 0 – (DET VIL SI DU FÅR BARE INNLEDNINGSINTERVJU – IKKE HEFTE OG IKKE AVSLUTNINGSINTERVJU!)

- 0. INGEN FØRER HOVEDHEFTE → FrafGr
- 1. [NAVN NR 1] → BHefte
- ..
- 10. [NAVN NR 10] → BHefte

Hvis ingen fører hovedhefte går man gjennom vanlig frafallsprosedyre og avslutter intervjuet

For hvert husholdningsmedlem over 6 år:

BHefte

Fører [Navn] bihefte?

- 1. Ja → InntSlutt_1
- 2. Nei → FrafGr
- 3. Utgiftene føres i hovedheftet → InntSlutt_1

For hver person som ikke fører B-hefte markeres frafallsgrunn

InntSlutt_1

Marker type kontakt for innledningsintervjuet

- 1. Telefonkontakt
- 2. Besøk/forsøk på besøk
- 2. Ingen kontakt

Klar

DU ER NÅ FERDIG MED INNLEDNINGSINTERVJUET, TRYKK KRYSS I HJØRNET ELLER ALT+F4 FOR Å AVSLUTTE, ELLER <ENTER> FOR Å GÅ VIDERE TIL AVSLUTNINGSINTERVJUET

Vedlegg 5 Hovedhefte

Eksempel på føring

Før opp alle utgifter husholdningen har. Når det gjelder klær og skotøy, skal også navnet på brukeren føres opp, dersom denne tilhører husholdningen.

Oppgis bare for mat-og drikkevarer. Forsøk å unngå betegnelser som boks, pakke, flaske o.l

Utgifter husholdningen har i løpet av de to ukene føringsperioden varer.

Dato	Beskrivelse av varer og tjenester	Mengde (kg, liter e.l.)	Beløp	
			Kroner	Øre
4/8	Lammestek	1 kg	73	80
"	Italiensk grønnsakblanding, fryst	0,4 kg	14	80
"	Buss, enkeltbillett		18	00
"	Lotto, 5 uker		250	00
"	Strømpebukse, nylon, Silje		19	90
"	Kaffe og kake på kafé		43	50
"	Flatbrød	500 g	21	80
5/8	Avdrag på boliglån		2400	00
"	Rente på boliglån		1050	00
"	Trematerialer, reparasjon på hytta		2480	00
"	Gebyr, minibank, 13 uttak		39	00
"	Porto, brevgiro		12	00
7/8	Gave til person utenom husholdet		72	50
8/8	Gudbrandsdalsost, G35, på tilbud	0,5 kg	31	50
"	Helkornbrød	500 g	14	50
"	Skummet melk	1 liter	9	95
"	Tannlegeregning		560	00
"	Forskudd på pakketur, utenlands		1650	00
10/8	Bingotalong		30	00
"	Appelsinjuice med fruktkjøtt	1 liter	15	70
"	3 Pils	1,05 l	37	50

Her føres gaver og egenproduserte varer. For egenproduserte varer føres ikke beløp. Naturalytelser fra andre regnes også som egenprodusert.

	Mottatte gaver og egenproduserte varer			
7/8	Poteter fra hagen	2,5 kg		
"	Mottatt blomster fra farmor		60	00
8/8	Stekepanne, jern, vunnet		298	00
"	Epler mottatt som gave fra nabo	5 kg		
"	Bringebær til sylting, plukket selv	4 kg		

Se også veiledningen bak i heftet.

Utgifter husholdningen har i løpet av de to ukene føringsperioden varer. |

Her føres gaver og egenproduserte varer. For egenproduserte varer føres ikke beløp. Naturalytelser fra andre regnes også som egenprodusert.				
Mottatte gaver og egenproduserte varer				

Veiledning for føring av utgifter

Hvem skal føre hefte?

Vi har laget to typer hefter til denne undersøkelsen, et hovedhefte og et bihefte.

– Hovedheftet

Hver husholdning får et hovedhefte. Der føres felles-utgifter, som utgifter til mat, boutgifter og lignende. Det er lettest å føre hovedheftet for den som stort sett gjør innkjøp.

– Biheftet

Alle husholdningsmedlemmer som er 15 år eller eldre, får hvert sitt hefte der de fører sine personlige utgifter. Også personer under 15 år kan føre eget bihefte.

Hver utgift må bare føres opp én gang, enten i hovedheftet eller i et bihefte.

Til deg som fører hovedheftet:

Ved siden av husholdningens fellesutgifter fører du opp dine personlige utgifter i hovedheftet. Du trenger derfor ikke å føre bihefte. Pass også på at personlige utgifter til barn under 15 år kommer med i hovedheftet, hvis de ikke fører eget bihefte. Blir noen forhindret fra å føre eget bihefte, må deres utgifter tas med i hovedheftet.

Hvordan skal utgiftene føres?

Beskrivelse av varer og tjenester

Hver vare eller tjeneste føres inn på egen linje i heftet. Det er viktig å gi en beskrivelse som tydelig kan fortelle hva slags vare eller tjeneste det gjelder. Foran i heftet er det eksempler på hvordan utgiftene skal føres.

Et tilleggseksempel: Hvis det bare er ført utgifter til «brød», er det umulig å vite om det dreier seg om grovbrød, loff, helkornbrød, kneippbrød eller andre typer brød. Kostholdsforskere trenger slike opplysninger når de skal analysere den statistikken vi utarbeider. For andre matvarer er det viktig å vite om de er ferske, dypfryste, røkte, saltet, tørket e.l. For fisk og vilt skriver du om vekten gjelder før eller etter fisken/viltet er rensset/slaktet.

For klær og skotøy trenger vi opplysninger om hvilket materiale klærne og skoene er laget av (ull, bomull, polyester, akryl, gummi, lær osv.) Dersom du ikke kan gi en fullstendig beskrivelse, noter de opplysningene du har om varen, i tillegg til utgiftsbeløpet. *Når det gjelder klær og skotøy, skal også navnet på brukeren føres opp, dersom denne tilhører husholdningen.*

I biheftet trenger en bare å føre opp navn hvis utgiften gjelder en annen enn den heftet tilhører.

Mengde og mengdeenhet for mat og drikkevarer

Du skal ikke oppgi mengde for annet enn mat og drikkevarer. Når du kjøper mat- og drikkevarer skal vekt eller volum angis i for eksempel kg, g, l, dl. Du kan selv velge hvilken mengdeenhet du ønsker å bruke, men forsøk å unngå betegnelser som boks, pakke, flaske o.l. På mange varer er vekt eller volum oppgitt på emballasjen. For hermetiske eller fryste varer er det boksens/pakningens totale innhold (dvs. inkludert eventuell lake, kraft eller saus) som skal føres opp. Hvis varen ikke er merket med vekt, må du om mulig veie varen selv eller anslå vekten. Hvis det er vanskelig å gjøre anslag: Beskriv varen så godt det lar seg gjøre (antall, varemerke, produsent med videre.)

Priser på varer og tjenester

Hovedregelen er at du skal føre opp det du faktisk betaler. Når du kjøper tilbudsvarer, hvis du får spesiell rabatt e.l., er det prisen du betaler som skal føres. Omkostninger i forbindelse med kjøp skal ikke regnes med i prisen for de enkelte varene, men føres som separat utgift. Slike omkostninger kan være faktureringsgebyr, provisjoner, renter og gebyrer ved bruk av betalingskort med videre. Fraktutgifter føres også opp separat. Ved kjøp på avbetaling, skal totalbeløpet (summen av ratene/avdragene) oppgis.

Hvilke utgifter skal med?

Alle private utgifter som husholdningen har i føringsperioden skal være med

Husk regelmessige utgifter, som husleie, telefon- og strømgninger, abonnement på aviser og tidsskrifter, og mer uregelmessige utgifter, for eksempel kjøp av klær og sko, radio, TV, hvitevarer, møbler. Ting som kjøpes på loppemarked, via avisannonser, fra venner og kjente eller lignende, skal også tas med. Foruten utgiftene til varer, er det viktig å få med den delen av forbruket som gjelder kjøp av tjenester, for eksempel utgifter til hjemmehjelp, barnevakt, TV-lisens, forsikringspremier og lege- og tannlegebehandling.

Du skal ikke føre det du bruker av tidligere innkjøpte varer, for eksempel matvarer du tar fra fryseboks eller kjeller. Siden mange husholdninger er med i denne undersøkelsen, og husholdningene fører utgiftene sine til forskjellige tider av året, vil kjøp av varer i føringsperioden likevel gi et godt bilde av gjennomsnittsforbruket.

Alle typer utgifter du har i føringsperioden skal tas med. Det spiller ingen rolle om utgiftene dine blir representative for ditt vanlige forbruk eller ikke. I undersøkelsen skal vi kartlegge det gjennomsnittlige forbruket for befolkningen. Sjeldne utgifter blir representert på en riktig måte når alle som er med ses under ett.

Både små og store utgifter skal regnes med. Det betyr at alt fra telefonsamtaler fra myntautomater til kjøp av bolig eller bil skal føres opp. Store utgifter skal føres inn i heftet selv om du tar opp lån for å finansiere dem. Avdrag og renter på lån til slike utgifter skal også føres.

Renter og avdrag på lån skal være med

Nedbetaling av gjeld fører du på følgende måte: Skriv om utgiften gjelder avdrag/restbetaling eller renter på lån. Skriv også hva lånet er brukt til.

Hvis lånet ikke er tatt opp i forbindelse med kjøp av én bestemt gjenstand, føres avdraget som «avdrag på banklån», og rentene som «renter på banklån».

Utgifter til avdrag og renter på lån må føres opp på hver sin linje i heftet.

Gebyrer, omkostninger o.l skal være med

Gebyrer kan være lette å glemme. I mange tilfeller belastes de brukerne på et senere tidspunkt enn transaksjonen skjer. Føringsdato er den dato kontoutskrift eller saldooppgave mottas i posten. Du fører da samlet utgift for hver utgiftstype (minibankgebyr, porto brevgiro osv.) for den perioden utskriften gjelder.

Gaver føres nederst på siden

Gaver og gevinster du/dere mottar fra noen utenfor husholdningen, føres i et eget felt nederst på siden. Spesifiser nøye på vareslag. Matvarer og drikkevarer oppgis i vekt eller volum (kg, liter el.) Verdien av gaven skal oppgis selv om det nødvendigvis må bli skjønnsmessig. Gjenstander føres når du/dere får dem. Gaver og gevinster du/dere mottar i form av penger og tjenester tas ikke med. Når mottakeren bruker pengegaven, fører han/hun utgiftene i sitt eget hefte, eller i hovedheftet hvis mottakeren ikke fører eget bihefte. Julegaver føres opp på samme måte som andre gaver.

Gaver som gis til personer utenfor husholdningen eller til institusjoner, regnes som kjøp og føres på vanlig måte i heftet. Det er ikke nødvendig å oppgi vareslag, men husk å få med at det som er kjøpt er en gave til noen utenfor husholdningen. Både gaver i form av gjenstander og penger tas med. Gjenstander føres når du kjøper dem, mens pengegaver føres når de gis.

Gaver mellom medlemmene innen husholdningen, føres bare av giveren og føres på vanlig måte i heftet når de kjøpes. Pengegaver og lommepenger tas ikke med. Når mottakeren bruker pengene fører han/hun utgiftene i sitt eget hefte, eller i hovedheftet hvis mottakeren ikke fører eget bihefte.

Egenproduserte varer og mottatte naturalytelser føres nederst på siden

Med egenproduserte varer mener vi varer som kommer fra eget jordbruk eller egen hage, ville bær og sopp som man plukker selv, fisk fra eget yrkes- eller sportsfiske, kjøtt fra jakt på vilt o.l. Naturalytelser kan for eksempel være kårytelser.

Egenproduserte varer og naturalytelser som husholdningen får, føres i eget felt nederst på siden. For slike varer trenger du ikke oppgi pris.

Egenproduserte varer til bruk i husholdningen føres opp når de kommer til huset. Ved slakting til eget bruk føres varene når det slaktes. Det skal altså ikke føres noe når kjøtt blir tatt opp igjen fra fryser. Bær føres den dagen bærene blir plukket, mens det ikke føres noe når bær og syltetøy skal brukes.

Unntak: Poteter og grønnsaker fra egen produksjon (evt. mottatt som naturalytelser) føres først opp når de blir brukt. Erfaringsmessig får vi bedre statistikk for disse varene når de blir ført etterhvert som de blir brukt.

Uttak av varer fra egen forretning føres med utsalgspris

Hvilke utgifter skal ikke med?

Utgifter i forbindelse med næringsdrift skal ikke med

Det er viktig å få skilt privatutgiftene fra utgifter i forbindelse med næringsvirksomhet. Dette gjelder for alle selvstendig næringsdrivende. Avgrensingen her må foretas så godt det lar seg gjøre. Utgifter i næring er ikke privat forbruk og hører ikke med i undersøkelsen.

Et eksempel: Hvis en bil blir brukt både privat og i næringsdrift skal utgiftene fordeles skjønnsmessig etter hvor mye bilen brukes på hvert område. Bare utgiftene til privat bruk skal føres. Den delen av bilutgiftene som gjelder næring holdes utenfor.

Andre utgifter som både er private og knyttet til næring, fordeles på tilsvarende måte. Det kan gjelde utgifter til telefon, elektrisitet, brensel, vedlikehold, arbeidshjelp og renter og avdrag på lån.

Utbetalinger til tjenestereiser og arbeidsklær som godtgjøres av arbeidsgiver skal ikke føres opp

Utbetalinger til arbeidsredskaper

Utgifter til arbeidsredskaper som brukes i yrkesutøvelse skal ikke føres inn. Utgifter til redskaper som vesentlig brukes til hobbyvirksomhet skal likevel tas med.

Utbetalinger som dekkes eller tilbakebetales av folketrygden eller andre ordninger

Utgifter som ikke skal tas med

Utgifter til helse som dekkes eller tilbakebetales gjennom folketrygden eller ved private ordninger tas ikke med. Dette kan gjelde utgifter til legeundersøkelser, sykehusbehandling, medisiner, tannlegebehandling, reiser til og fra lege osv. Dersom bare en del av utgiftene dekkes, skal egenandelen føres opp.

Utgifter som skal tas med

Andre utgifter som dekkes eller tilbakebetales ved offentlig (eller privat) instans (trygdekonto, sosialkontor e.l.) skal tas med. Dette gjelder for eksempel husleie som dekkes ved offentlig bostøtte og reiseutgifter som dekkes ved arbeidsledighetsstønad.

Når skal kjøpet føres?

Ved kontant kjøp

Brevgiro:

Føringsdato er den dagen brevgiropen sendes inn.

Avtalegiro:

Føringsdato er den dato man har avtale med banken om at beløpet skal trekkes.

Gebyrer (minibankgebyr, porto brevgiro osv.):

Føringsdato er den dato kontoutskrift eller saldooppgave mottas i posten.

Ved kjøp mot kreditt

Som kredittkjøp regnes bruk av kjøpekort, kredittkort eller kontokort, kjøp av varer «på bok» og avbetalingskjøp. Varene/tjenestene føres når du mottar dem. Varer som blir fraktet hjem til deg, føres følgelig når leveringen faktisk skjer. Hele kostnaden skal føres opp. Betaling til oppgjør for varer som leveres utenfor perioden du fører, skal ikke regnes med.

Føring under reiser, sykehusopphold o.l.

Selv om en ikke befinner seg hjemme skal utgifter føres på vanlig måte. Dette gjelder enten det er enkeltmedlemmer som er fraværende, eller om hele husholdningen er hjemmefra i hele eller deler av føringsperioden. Det gjelder enten man oppholder seg innenlands eller utenlands, på feriereiser, i sykehus, militærforlegning osv. De private utgiftene som man har ved slike anledninger hører med i det totale forbruket. Det er derfor viktig at de kommer med.

Ved innkjøp i utlandet kan du enten regne om beløpet til norske kroner eller oppgi utenlandsk pengeenhet og -beløp. Regn med valutakursen da du kjøpte valuta, reisesjekker e.l.

Avslutning av føringen

Utgiftene føres til og med den siste dagen i den oppgitte føringsperioden. Det er da en fordel om du/dere går gjennom det som er ført og tenker etter om noen utgiftsposter er glemt. Du trenger ikke å summere beløpene.

Takk for innsatsen!

Vedlegg 6 Avslutningsintervju

Avslutningsintervju FU 2005

Lilla skrift i elektronisk skjema: understreket i papirversjonen

Grønn skrift i elektronisk skjema: STORE BOKSTAVER I PAPIRVERSJONEN

Forklaringer som ikke står i det elektroniske skjemaet: *kursiv i papirversjonen*

NB! Noe av den forklarende teksten i det elektroniske skjemaet kan være utelatt her.

Avslutningsintervjuet

Innledning

Innled_A

Innledningsspørsmål for avslutningsintervjuet

1. Start intervjuet → H_hefte2
2. Overføring til annen intervjuer → OvfGr
3. Frafall → FrafGr
4. Avgang → AvgGr

Blir det frafall på avslutningsintervjuet går man gjennom vanlig frafallsprosedyre og avslutter intervjuet

Føring av hefter

H_hefte2

Det ble avtalt at [Navn] skulle føre hovedhefte.

Hvordan gikk det med dette?

1. LEVERT TIL INTERVJUER → Hefte
2. HUSHOLDNINGEN SENDER TIL SSB → Hefte
3. FRAFALL → FrafGr

Hvis ingen har ført hovedhefte går man gjennom vanlig frafallsprosedyre og avslutter intervjuet

For hvert medlem som skulle føre bihefte iflg. innledningsintervjuet:

Hefte

Det ble avtalt at [Navn] skulle føre bihefte. Hvordan gikk det med dette?

1. LEVERT TIL INTERVJUER → Hefte1A
2. HUSHOLDNINGEN SENDER TIL SSB → Hefte1A
3. FRAFALL → FrafGr
4. UTGIFTENE FØRT I HOVEDHEFTET → Hefte1A

For hver person som ikke har ført B-hefte markeres frafallsgrunn.

Egenproduserte matvarer

Hefte1A:

Av erfaring vet vi at det ofte er lett å glemme å skrive opp matvarer som husholdningen har produsert selv eller som en har fått av andre.

Har noen av dere i føringsperioden fisket, jaktet eller slaktet dyr til eget bruk, eller fått det i gave?

1. Ja
2. Nei → Hefte2A

Hefte1B

Er disse matvarene ført opp i heftet?

1. Ja → Hefte2A
2. Nei

Hefte1C

BE IO FØRE I HOVEDHEFTET DE MATVARER SOM IKKE ER FØRT, TILBY EVENTUELT Å GJØRE DET SELV!

NÅR DET ER GJORT, TRYKK EN TAST!

Hefte2A

Har du/dere i løpet av føringsperioden høstet fra egen gård eller hage, plukket bær, frukt eller sopp, eller fått slike matvarer i gave til bruk i husholdningen?

NB! POTETER OG GRØNNSAKER FRA EGEN PRODUKSJON FØRES FØRST NÅR DE BRUKES.

1. Ja
2. Nei → Spm1

Hefte2B

Er disse ført opp i hefte?

1. Ja → Spm1
2. Nei

Hefte2C

BE IO FØRE I HOVEDHEFTET DE MATVARENE SOM IKKE ER FØRT, TILBY EVENTUELT Å GJØRE DET SELV! NÅR DET ER GJORT, TRYKK EN TAST !

Har noen vært borte eller kommet til i føringsperioden**Spm1**

*Har noen av husholdningsmedlemmene vært borte fra husholdningen mer enn halvparten av føringsperioden?

1. Ja
2. Nei → Spm2

Spm1a

Hvem var borte?

Kommer opp liste over husholdningen

Spm1b

Hva var grunnen til at [Navn] var borte?

1. Arbeid
2. Skole/studium
3. Sykehus / pleiehjem
4. Ferie
5. Militær-/sivilarbeidstjeneste
6. Annet

Spm1c

Hadde [Navn]....

1. hovedsakelig medbrakt mat hjemmefra
2. holdt seg hovedsakelig med kosten selv
3. både mat hjemmefra og egen kost
4. ANNET, F.EKS. LOSJI SOM INKL. KOST

Spm1a

Var det flere som var borte, og hvem var i så fall det?

HVIS IKKE FLERE TRYKK <ENTER>!

Kommer opp liste over husholdningen

Spm2

Har andre personer enn husholdningsmedlemmene hatt fast kost i husholdningen i minst halvparten av føringsperioden? Med fast kost menes at de har spist minst ett måltid daglig i husholdningen

1. Ja
2. Nei → Spm3

Spm2a

Hvor mange personer 16 år og over?

HVIS INGEN, SKRIV 0

Spm2b

Hvor mange barn under 16 år?

HVIS INGEN, SKRIV 0!

Boligen

***Spm3**

Så noen spørsmål om boligen. Hva slags hustype bor dere i?

KAN AVMERKES AV INTERVJUER UTEN SPØRSMÅL

1. IKKE BRUK DENNE
2. Frittliggende hus → Spm3a
3. Rekke- og kjedehus → Spm4
4. To-, Tre-, firemannsbolig o.l → Spm4
5. Store hus med mange boliger → Spm4
6. Kombinert bolig- og næringsbygg → Spm4

Spm 3a

Er det frittliggende huset et....

1. våningshus på gård eller småbruk (hovedbygning, kårbolig, forpakterbolig e.l.)
2. en frittliggende enebolig, eller
3. et hus som er bygd som enebolig, men med ekstra bolig innredet i kjeller, på loft eller på annen måte

***Spm4**

Når ble huset bygget?

HVIS ÅRSTALLET IKKE ER NØYAKTIG KJENT, BE OM ET ANSLAG
OPPGIS MED 4 SIFFER

***Spm7**

I hvilket år flyttet du/dere inn i boligen?

OPPGIS MED 4 SIFFER

***Spm5a**

Hva er boligens samlede netto boligflate, dvs. innvendig areal ikke medregnet kott, kjellerbod eller andre boder?

***Spm5b**

Hvor mange beboelsesrom er det i boligen? Regn ikke med kjøkken, bad/wc, gang og kott?

***Spm6a**

Finnes det kjøkken på 6 kvadratmeter eller mer i boligen?

1. Ja
2. Nei

Spm6b

Finnes det vannklosett i boligen?

1. Ja
2. Nei

Spm6c

Finnes det dusj eller badekar i boligen?

1. Ja
2. Nei

Spm6d

Finnes det sentralvarmeanlegg i boligen?

1. Ja
2. Nei

Spm8

Eier eller leier du/dere garasje eller carport?

1. Ja
2. Nei

***Spm9**

Eier husholdningen boligen....

1. selv? → spm10

2. gjennom sameie? → Spm14_1
3. gjennom borettslag eller boligaksjeselskap? → Spm14_1
4. eller leier du / dere boligen eller disponerer leiligheten på annen måte? → Spm9a

***Spm9a**

Hvilken leieform har du/dere? Er det.....

1. Leieboer med innskudd → Spm9b → Spm22a
2. Leieboer uten innskudd → Spm9b → Spm25a2
3. Tjenestebolig, forpakterbolig, vaktmesterbolig o.l. → Spm9b → Spm25a2
4. Trygdebolig, servicebolig, aldersbolig → Spm9b → Spm21
5. Kårbolig, eller er det → Spm9b → Spm25a2
6. Framleie eller lån av bolig → Spm9b → Spm25a2
7. ANNET, SPESIFISER: → Spm9aSPS → Spm9b → Spm22a

Spm9aSPS

Kan du spesifisere hva slags annen leieform

Spm9b

Leier du/dere boligen...

1. møblert
2. umøblert eller
3. delvis møblert

Selveide boliger

***Spm10 (til de som eier boligen selv)**

Hvordan ble boligen liknet ved siste skattelikning?

1. Prosentlignet → Spm14
2. Liknet etter regnskap → Spm11 → Spm17

***Spm11 (stilles til de som er regnskapslignet) → spm17**

Hva er årlig brutto husleieverdi anslått til ifølge siste skattelikning?

***Spm14 (for de som er prosentlignet)**

Har du/dere.....

1. bygget boligen selv
2. kjøpt den eller
3. overtatt boligen vederlagsfritt

Spm14_1 (dersom mer enn 10 år mellom byggeår og innflyttingsår)

Har du/dere.....

1. kjøpt boligen, eller
2. overtatt den vederlagsfritt

***Spm 14b**

Bygget boligen selv

Hvor store var de totale bygge- og anleggskostnadene?

OPPGIS I 1000 KRONER

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

***Spm14b**

Kjøpt boligen

Hva var kjøpesummen?

OPPGIS I 1000 KRONER

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

***Spm14b**

Overtatt boligen vederlagsfritt

Hva ville boligen kostet ved kjøp da den ble overtatt?

OPPGIS I 1000 KRONER

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

***Spm15a**

Har du/dere boliglån?

1. Ja
2. Nei → Spm16c

***Spm15b**

Hvor stort er gjenstående lån?

OPPGIS I 1000 KRONER

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

Spm16a

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene, altså siden [Dato], i renter på lån til boligen? Ta ikke med avdrag på lån.

HVIS AVDRAG OG RENTER IKKE KAN OPPGIS HVER FOR SEG – TRYKK <ENTER> HER OG SKRIV SAMLET BELØP I SPM16B. HVIS DET IKKE ER BETALT RENTER, SÅ SKRIV 0.

Spm16b

Hvor mye har dere betalt de siste 12 månedene i avdrag på lån til boligen?
OGSÅ RENTER HVIS DETTE BELØPET IKKE ER FØRT I SPM16A

RentAvdr (kun hvis 16a er blank)

Er beløpet i Spm16b summen av renter og avdrag?

1. Ja
2. Nei

Spm16c

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i festeavgift?
ER DET IKKE BETALT FESTEAVGIFT – SKRIV 0.

KomAvg

Så noen spørsmål om kommunale avgifter.

Vi ønsker å vite hvor mye du/dere betaler i vann- kloakk- feie- og renovasjonsavgift, samt eiendomsskatt og eventuelle andre kommunale avgifter.

Kan disse oppgis hver for seg, eller betales avgiftene uspesifisert under ett?

1. Kan oppgis hver for seg → spm16d1
2. Betales samlet, kan ikke spesifiseres

SamlAvgB

Hvor mye har du/dere betalt i samlede avgifter de siste 12 månedene?

ANGI HVILKE AVGIFTER DET GJELDER I NESTE SPØRSMÅL

SamlAvgS → spm16h

Hvilke typer avgifter inngår i dette beløpet?

1. IKKE BRUK DENNE
2. Renovasjonsavgift
3. Feieavgift
4. IKKE BRUK DENNE
5. Vannavgift
6. Kloakkavgift
7. Eiendomsskatt
8. Andre kommunale avgifter

Dersom noen avgiftstyper ikke avmerkes, blir de spurt om på vanlig måte nedenfor

***Spm16d1**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i vannavgift?

HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

***Spm16d2**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i kloakkavgift?

HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

***Spm16e**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i renovasjonsavgift?

HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

***Spm16f**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i feieavgift?

HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

***Spm16f2**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i eiendomsskatt?

HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT - SKRIV 0.

***Spm16g**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i andre kommunale avgifter?

HVIS DET IKKE BETALES SLIKE AVGIFTER – SKRIV 0.

***Spm16h**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i forsikringspremie for innbo?

HVIS FORSIKRINGEN ER GJENNOM FAGFORENINGSMEDLEMSKAP, OG IKKE KAN SPESIFISERE, SKRIV 0 HER.

HVIS FORSIKRINGSPREMIE FOR BOLIG OG INNBO IKKE KAN SPESIFISERES HVER FOR SEG, TRYKK BARE <ENTER> HER, OG FØR OPP DEN SAMLEDE PREMIEN I NESTE SPØRSMÅL.

Spm16i

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i forsikringspremie for bolig?

HVIS FORSIKRINGSPREMIE FOR BOLIG OG INNBO IKKE KAN SPESIFISERES HVER FOR SEG, FØR OPP DEN SAMLEDE PREMIEN HER.

Spm16iA (kun hvis spm16h er blank)

Svar JA her hvis innboforsikringspremie er inkludert i boligforsikringspremien

Spm16iB

Omfatter premien også driftsbygning eller bedriftslokale?

1. Ja
2. Nei

***Spm17**

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene hatt utgifter til reparasjoner eller vedlikehold av egen bolig eller uthus, f. eks. garasje, tomt, vannforsyning, kloakk eller adkomstvei?

Ta ikke med utgifter til nybygging eller tilbygging. Ta heller ikke med utgifter til kjøp av tomt, hus eller oppsatt ferdighus.

1. Ja
2. Nei → Spm19

***Spm18a**

Hvor mye er betalt for arbeid utført av andre inkludert materialkostnader?

HVIS BELØPENE IKKE ER NØYAKTIG KJENT, BE OM ANSLAG

***Spm18b**

Hvor mye er betalt for materialer kjøpt for egen regning?

HVIS BELØPENE IKKE ER NØYAKTIG KJENT, BE OM ANSLAG

***Spm19**

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene hatt utgifter til reparasjoner eller utskiftninger av veggfast utstyr i egen bolig eller uthus? Ta ikke med utgifter til første gangs anskaffelser. Veggfast utstyr er f.eks. badekar, varmtvannstank, fastmonterte ovner og skap e.l..

1. Ja
2. Nei → Spm28d

***Spm20a**

Hvor mye er betalt for utstyr og tilbehør?

***Spm20b** → Spm28d

Hvor mye er betalt i frakt og arbeidskostnader ved innsetting eller montering?

Boliger i sameie, borettsalg, leieboere mv.

***Spm14_1** (for de som er prosentlignet)

Har du/dere.....

1. kjøpt boligen eller
2. overtatt den vederlagsfritt

***Spm14b**

Kjøpt boligen

Hva var kjøpesummen, innskuddet eller aksjebeløpet?

OPPGIS I 1000 KRONER

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

***Spm14b**

Overtatt boligen vederlagsfritt

Hva ville boligen kostet ved kjøp da den ble overtatt?

OPPGIS I 1000 KRONER

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

***Spm15a**

Har du/dere boliglån?

1. Ja
2. Nei → Spm16h

***Spm15b**

Hvor stort er gjestående lån?

OPPGIS I 1000 KRONER

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

Spm16a

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene, altså siden [Dato],

i renter på lån til boligen? Ta ikke med avdrag på lån.

HVIS AVDRAG OG RENTER IKKE KAN OPPGIS HVER FOR SEG – TRYKK <ENTER> HER OG SKRIV SAMLET BELØP I SPM16B. HVIS DET IKKE ER BETALT RENTER, SÅ SKRIV 0.

Spm16b

Hvor mye har dere betalt de siste 12 månedene i avdrag på lån til boligen?

OGSÅ RENTER HVIS DETTE BELØPET IKKE ER FØRT I SPM16A

***Spm16h**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i forsikringspremie for innbo?

HVIS FORSIKRINGEN ER GJENNOM FAGFORENINGSMEDLEMSKAP, OG IKKE KAN SPESIFISERE, SKRIV 0 HER.

***Spm17**

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene hatt utgifter til reparasjoner eller vedlikehold av boligen?

Ta ikke med utgifter til nybygging eller tilbygging.

1. Ja
2. Nei → Spm19

***Spm18a**

Hvor mye har du/dere betalt for arbeid utført av andre inkludert materialkostnader?

HVIS BELØPENE IKKE ER NØYAKTIG KJENT, BE OM ANSLAG

***Spm18b**

Hvor mye har du/dere betalt for materialer kjøpt for egen regning?

HVIS BELØPENE IKKE ER NØYAKTIG KJENT, BE OM ANSLAG

***Spm19**

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene hatt utgifter til reparasjoner eller utskiftninger av veggfast utstyr boligen? Ta ikke med utgifter til første gangs anskaffelser. Veggfast utstyr er f.eks. badekar, varmtvannstank, fastmonterte ovner og skap e.l..

1. Ja
2. Nei → Spm25a2

***Spm20a**

Hvor mye har du/dere betalt for utstyr og tilbehør?

***Spm20b** → Spm25a2

Hvor mye har du/dere betalt i frakt og arbeidskostnader ved innsetting eller montering?

Spm21 stilles kun for leietakere med svaralt. 4 i spm9a:

Spm21

Har dere betalt innskudd- eventuelt aksje, andel eller obligasjon på boligen, eller er den mottatt vederlagsfritt, f.eks. som arv eller gave?

1. Har betalt innskudd → Spm22a
2. Mottatt vederlagsfritt → Spm22b

Spm22a-RentAvd2 stilles kun til leietakere med innskudd:

Spm22a

Hva er betalt i alt i innskudd på boligen? Oppgis i 100 kroner.

INKLUDERT EVENTUELT INNSKUDD I GARASJE/PARKERINGSPLASS PRIVAT ELLER I FELLES ANLEGG

Spm22b

Hva ville innskuddet vært ved kjøp da boligen ble mottatt? Oppgis i 1 000 kroner.

Spm23a

Har du/dere boliglån?

1. Ja
2. Nei → Spm25a2

Spm23b

Hvor stort er lånet nå?

Spm24a

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene, altså siden [Dato], i renter på lån til boliginnskudd? Ta ikke med avdrag på lån.

HVIS AVDRAG OG RENTER IKKE KAN OPPGIS HVER FOR SEG – TRYKK <ENTER> HER OG SKRIV SAMLET BELØP I SPM24B. HVIS DET IKKE ER BETALT RENTER, SÅ SKRIV 0.

Spm24b

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i avdrag på lån til boliginnskudd? OGSÅ RENTER HVIS DETTE BELØPET IKKE ER FØRT I SPM24A

RentAvd2

Er beløpet i spm24b summen av renter og avdrag?

1. Ja
2. Nei

Spm25a2

Hvor mye betaler du/dere i månedlig husleie/fellesutgifter inkludert eventuell garasje til privat bil.

TA IKKE MED RENTER OG AVDRAG PÅ EVT. LÅN TIL BOLIGINNSKUDD.
SKRIV 0 HVIS IKKE HUSHOLDNINGEN HAR SLIKE UTGIFTER

Spm25b1

Inkluderer beløpet oppvarming?

1. Ja
2. Nei

Spm25b2

Inkluderer beløpet lys?

1. Ja
2. Nei

Spm26a

Har du/dere de siste 12 månedene betalt avgifter av noe slag som ikke er inkludert i eventuell husleie, f.eks. vannavgift, avgift for snørydding o.l.?

1. Ja
2. Nei → Spm27a

Spm26b

Hvor mye er betalt i slike avgifter i alt?

Spm27a-28b stilles kun til leietakere

Spm27a

har dere betalt premie til forsikring av innbo, vindusruter mv. i boligen de siste 12 månedene, altså siden [Dato]?

1. Ja → Spm27b
2. Nei → Spm28a

Spm27b

Hvor mye har dere betalt i slik premie i alt?

HVIS FORSIKRINGEN ER GJENNOM FAGFORENINGSMEDLEMSKAP, OG IKKE KAN SPESIFISERES, SKRIV 0 HER

Spm28a

Har dere bekostet eller utført vedlikeholdsarbeid, reparasjoner eller oppussing av boligen de siste 12 månedene?

1. Ja → Spm28b

2. Nei → Spm28f

Spm28b

Hvor mye har dere betalt for slikt vedlikeholdsarbeid i alt?

Andre boligspørsmål

Stilles til alle unntatt de som leier boligen:

Spm28d

Kan du anslå hvor mye du/dere ville få dersom du/dere solgte boligen nå?

OPPGIS I 1000 KRONER

HVIS IO IKKE KAN ANSLÅ NOE ELLER IKKE KAN SELGE BOLIGEN, SKRIV "VET IKKE" HER. DERSOM BOLIGEN IKKE HAR NOEN VERDI, SKRIV 0 HER.

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

Stilles til dem som har kode 2 og 6 i spm3:

spm28e

Omfatter anslaget også driftsbygninger eller forretningsbygg?

1. Ja
2. Nei

spm28f

Eier eller leier du/dere andre boliger til eget bruk?

1. Ja
2. Nei

Fri bolig og strøm

***Spm29a**

Ble du / dere ved siste skattelikning inntektsliknet av fri bolig?

1. Ja
2. Nei → Spm29b

***Spm29a2**

Hva ble verdien av fri bolig satt til?

HER MENES BRUTTO ÅRLIG HUSLEIEVERDI.

***Spm29b**

Ble du/dere ved siste skattelikning inntektsliknet av fri strøm og brensel?

1. Ja
2. Nei → Spm30a

***Spm29b2**

Hva ble verdien av fri strøm og brensel satt til?

Fritidsbolig

***Spm30a**

Eier du/dere fritidsbolig i Norge, f.eks. hytte, landsted, eller har du/dere andel i en eller flere fritidsboliger?

1. Ja → Spm30c

2. Nei → Spm30b

***Spm30b**

Har du/dere de siste 12 månedene disponert og hatt utgifter til fritidsbolig som du/dere ikke eier selv? Regn ikke med leie av fritidsbolig.

1. Ja → Spm30c
2. Nei → Spm30c

Spm30c

Eier du/dere fritidsbolig i utlandet f.eks hytte, landsted, eller har dere andel i en eller flere fritidsboliger i utlandet?

1. Ja → Spm31a
2. Nei → Spm31a dersom spm30a=1, Spm32c dersom spm30b=1, ellers spm37a

***Spm31a**

Har du/dere lån til fritidsbolig?

1. Ja
2. Nei → Spm32c

***Spm31b**

Hvor stort er lånet nå?

OPPGIS I 1000 KRONER.

NB! IKKE TRYKK PÅ MELLOMROMS TASTEN

***Spm32a**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene, altså siden [Dato] i renter på lån til fritidsbolig? TA IKKE MED AVDRAG PÅ LÅN.

HVIS AVDRAG OG RENTER IKKE KAN OPPGIS HVER FOR SEG – TRYKK <ENTER> HER OG SKRIV SAMLET BELØP I SPM32B. HVIS DET IKKE ER BETALT RENTER, SÅ SKRIV 0.

***Spm32b**

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i avdrag på lån til fritidsbolig? OGSÅ RENTER HVIS DETTE BELØPET IKKE ER FØRT I SPM32A

RentAvdr (Kun hvis blank i 32a)

Er beløpet i Spm32b summen av renter og avdrag?

1. Ja
2. Nei

Spm32c

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i festeavgift for fritidsbolig? ER DET IKKE BETALT FESTEAVGIFT – SKRIV 0.

KomAvg

Vi ønsker å vite hvor mye du/dere betaler i vann- kloakk- feie- og renovasjonsavgift, samt eiendomsskatt og eventuelle andre kommunale avgifter for fritidsboligen.

Kan disse oppgis hver for seg, eller betales avgiftene uspesifisert under ett?

DERSOM HUSHOLDNINGEN IKKE BETALER KOMMUNALE AVGIFTER PÅ FRITIDSBOLIG, SVAR 1 HER OG SETT 0 PÅ DE PÅFØLGENDE SPØRSMÅLENE OM HVOR MYE SOM ER BETALT I KOMMUNALE AVGIFTER.

1. Kan oppgis hver for seg → Spm32d1
2. Betales samlet, kan ikke spesifiseres

SamlAvgB

Hvor mye har du/dere betalt i samlede avgifter de siste 12 månedene?
ANGI HVILKE AVGIFTER DET GJELDER I NESTE SPØRSMÅL

SamlAvgS → Spm32h

Hvilke typer avgifter inngår i dette beløpet?

1. IKKE BRUK DENNE
2. Renovasjonsavgift
3. Feieavgift
4. IKKE BRUK DENNE
5. Vannavgift
6. Kloakkavgift
7. Eiendomsskatt
8. Andre kommunale avgifter

Spm32d1

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i vannavgift?
HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

Spm32d2

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i kloakkavgift?
HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

Spm32e

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i renovasjonsavgift?
HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

Spm32f

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i feieavgift?
HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT – SKRIV 0.

Spm32f2

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i eiendomsskatt?
HVIS DET IKKE BETALES SLIK AVGIFT - SKRIV 0.

Spm32g

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i andre kommunale avgifter?
HVIS DET IKKE BETALES SLIKE AVGIFTER – SKRIV 0.

Spm32h

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i forsikringspremie for innbo i fritidsbolig?

HVIS FORSIKRINGSPREMIE FOR FRITIDSBOLIG OG INNBO IKKE KAN SPESIFISERES HVER FOR SEG, TRYKK BARE <ENTER> HER, OG FØR OPP DEN SAMLEDE PREMIEN I NESTE SPØRSMÅL.

Spm32i

Hvor mye har du/dere betalt de siste 12 månedene i forsikringspremie for fritidsbolig?

HVIS FORSIKRINGSPREMIE FOR FRITIDSBOLIG OG INNBO IKKE KAN SPESIFISERES HVER FOR SEG, FØR OPP DEN SAMLEDE PREMIEN HER.

Spm32j (*kun hvis blank i 32h*)

Er innboforsikringspremien inkludert i forsikringspremien for fritidsboligen?

1. Ja
2. Nei

***Spm33**

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene hatt utgifter til reparasjoner eller vedlikehold av fritidsbolig, tomt, vannforsyning, kloakk eller adkomstvei? Ta ikke med utgifter til nybygging eller tilbygging. Ta heller ikke med utgifter til kjøp av fritidsbolig eller tomt.

1. Ja
2. Nei → Spm35

***Spm34a**

Hvor mye er betalt for arbeid utført av andre?
HVIS BELØPET IKKE ER NØYAKTIG KJENT, BE OM ANSLAG.

***Spm34b**

Hvor mye er betalt for materialer mv. kjøpt for egen regning?
HVIS BELØPET IKKE ER NØYAKTIG KJENT, BE OM ANSLAG.

***Spm35**

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene hatt utgifter til reparasjoner eller utskiftninger av veggfast utstyr i fritidsbolig? Ta ikke med utgifter til førstegangs anskaffelser. Veggfast utstyr er f.eks. badekar, varmtvannstank, fastmonterte ovner og skap e.l.

1. Ja
2. Nei → Spm37a

***Spm36a**

Hvor mye er betalt for utstyr og tilbehør?

***Spm36b**

Hvor mye er betalt i frakt og arbeidskostnader ved innsetting eller montering?

Spm37a

Har du/dere leid hytte, campingvogn/bobil, hus eller værelse i bolighus, til opphold i ferier de siste 12 månedene, altså siden [Dato] Ta ikke med utgifter til selskapsreiser.

1. Ja
2. Nei → SepRegn

Spm37b

Hvor mye har du/dere betalt i leie totalt?

Lys og brensel***SepRegn**

Så noen spørsmål om utgifter til lys og brensel siste 12 måneder, altså siden [Dato]. Ta med utgifter til bolig, garasje, fritidshus mv. Lys- og brenselutgifter til driftsbygninger skal ikke tas med.

SepRegn

Har du/dere fått separate regninger for nettleie og forbruk av elektrisitet?

1. Ja → NettLeie
2. Nei → Elektri

Spm38**NettLeie**

Hvor store utbetalinger har du/dere hatt de siste 12 månedene til nettleie? → har

Elektri

Hvor store utbetalinger har dere hatt de siste 12 månedene til elektrisitet? → har

Olje

Hvor store utbetalinger har dere hatt de siste 12 månedene til fyringsolje? → Spm39

Parafin

Hvor store utbetalinger har dere hatt de siste 12 månedene til parafin? → Spm39

Gass

Hvor store utbetalinger har dere hatt de siste 12 månedene til gass? → har

Spm38b**Kull**

Har dere hatt utbetalinger til kull de siste 12 månedene? → Spm38

Koks

Har dere hatt utbetalinger til koks de siste 12 månedene? → Spm38

Andre

Har dere hatt utbetalinger til andre typer brensel de siste 12 månedene? → Spm38

Spm38

Kull

Hvor store utbetalinger til kull har dere hatt de siste 12 månedene? → har

Koks

Hvor store utbetalinger til koks har dere hatt de siste 12 månedene? → har

Andre

Hvor store utbetalinger har dere hatt til andre typer brensel de siste 12 månedene? → Spm39b

Spm39

Olje

Hvor store mengder er anskaffet de siste 12 måneder av fyringsolje? → har

OPPGIS I LITER

Parafin

Hvor store mengder er anskaffet de siste 12 måneder av parafin? → har

OPPGIS I LITER

Spm39b

Hvilke typer brensel gjelder dette?

Har

Har du/dere kjøpt, fått eller hugget ved selv de siste 12 månedene?

1. Ja, kjøpt → VedUtb
2. Ja, fått eller hugget selv → VedEnhet
3. Ja, både kjøpt og fått/hugget selv → VedUtb
4. Nei → Spm40a

VedUtb

Hvor store utbetalinger har du/dere hatt de siste 12 månedene til ved?

VedEnhet

Vi vil gjerne vite mengde ved som er kjøpt de siste 12 månedene? Er det greiest for deg å oppgi dette i favner, sekker eller vedstabel?

1. FAVNER → Antall
2. SEKKER → Sekk
3. VEDSTABEL → StabBred

Sekk

Er det 100 liters, 80 liters, 60 liters eller 40 liters sekker?

DERSOM SEKKENE ER KJØPT PÅ BENSINSTASJON, ER DET VANLIGVIS 40 LITERS SEKKER.
DERSOM SEKKENE ER KJØPT FRA EN BONDE ELLER VEDFORHANDLER, ER VANLIG
SEKKESTØRRELSE 60 TIL 80 LITER.

1. 100 liters
2. 80 liters
3. 60 liters
4. 40 liters

Antall

Hvor mange [Favner/sekker] ved er kjøpt de siste 12 månedene?

1 FAVN = 2M x 2M x 60CM x = 2,4 KUBIKMETER

StabBred

Hvor bred var vedstabelen som ble kjøpt? VEDSTABELENS BREDDE I CM

StabHøy

Hvor høy var vedstabelen som ble kjøpt? VEDSTABELENS HØYDE I CM

StabLeng

Hvor lange var vedkubbene som ble kjøpt? VEDKUBBENES LENGDE I CM

Biler***Spm40a**

Så noen spørsmål om bilhold.

Eier dere privat bil? Bil som brukes bare i næringsdrift og tjenestebil som disponeres til privat kjøring tas ikke med

1. Ja
2. Nei → Spm41a

Spm40_1

Hvor mange biler eier du/dere?

HVIS DEN DU INTERVJUER IKKE VET, SÅ ANSLÅ ET ANTALL

Spørsmålene nedenfor gjentas for det antall biler husholdningen oppgir:

Spm40b

Så noen spørsmål om denne/disse bilen(e). La oss begynne med den nyeste. Hvem er den registrert på?

Kommer opp liste over husholdningen

Spm40c

Ble den kjøpt kontant, ble den kjøpt på avbetaling, med kredittkort, eller ble den mottatt som arv, gave eller gevinst?

1. KONTANT
2. AVBETALING
3. KREDITTKORT
4. ARV, GAVE, GEVINST

Spm40d

I hvilket år ble bilen mottatt/kjøpt?

OPPGIS MED 4 SIFFER!

Spm40e

Er den mottatt/kjøpt i løpet av de siste 12 månedene, altså etter [Dato] ?

1. Ja
2. Nei

Spm40f

Hvilken årsmodell er den?

OPPGIS MED 4 SIFFER!

***Spm40g**

Hva kostet/ville det ha kostet å kjøpe bilen?

Ta med registreringsavgift.

***Spm40h1**

Hvor mange kilometer har du/dere kjørt med bilen de siste 12 månedene?

Hvis Ja i spm40e:

***Spm40h2**

Hvor mange kilometer har du/dere kjørt med bilen siden dere kjøpte den?

NB! GJELDER BARE DENNE BILEN.

***Spm40i**

Hvor mye av dette var yrkesmessig kjøring? Regn ikke med kjøring til og fra arbeidssted.

Spm41a

Har du/noen av dere solgt eller byttet inn bil i løpet av de siste 12 månedene?

BIL SOM BARE BLE BRUKT I NÆRINGSDRIFT TAS IKKE MED

1. JA SOLGT
2. JA, BYTTET INN
3. JA, BÅDE SOLGT OG BYTTET INN
4. NEI → Spm42a

Spm41b

Hvor mange biler har du/dere solgt/byttet inn?

Spm41c [1-7]

Hva ble denne bilen solgt for eller verdsatt til ved innbytte?
(Gjentas inntil 7 ganger)

***Spm42a**

Disponerer du/noen av dere tjenestebil til privat kjøring?

1. Ja
2. Nei → Spm43

***Spm42b**

Hvor mange kilometer ble tjenestebilen brukt til privatkjøring siste 12 mnd?
BE OM OMTRENTLIG ANSLAG HVIS LENGDEN IKKE ER NØYAKTIG KJENT.

Større gjenstander***Spm43**

Så følger spørsmål om noen større gjenstander. Dersom dere eier flere av samme gjenstand skal alle tas med.
Eventuelle gjenstander i fritidshus tas også med.

[ting] = Campingvogn, motorsykkel eller scooter, motorbåt, seilbåt eller båtmotor over 10 hk, seilbrett, datamaskin helt eller delvis til privat bruk, fjernsyn, videospiller, videokamera, oppvaskmaskin, mobiltelefon, kamera

Eier husholdningen [ting] ?

1. Ja
2. Nei → Spm43 gjentas for neste [ting]

Spm43a

Er den/det kjøpt/mottatt etter [dato] ?

1. Ja
2. Nei

Spm 43b og 43c stilles ikke dersom [ting] ikke er kjøpt eller mottatt siste 12 måneder

Spm43b

Ble [ting] kjøpt, eller mottatt som gave, arv eller gevinst?

1. KJØPT
2. GAVE, ARV, GEVINST

Spm43c

Hva kostet den/det ?

For dem som oppgir gave, arv eller gevinst i spm43b:

Hva tror du det ville ha kostet å kjøpe [ting]?

Når man er ferdig med spm43c, gjentas spm43 for samme type[ting] på følgende måte:

Eier husholdningen flere [ting]?

1. Ja
2. Nei osv.

Spørsmålene 43-43c kan gjentas opptil 10 ganger for samme type [ting].

Tilsvarende på spm44 og spm45.

***Spm44**

[ting] = Vaskemaskin, kombinert kjøle-/ fryseskap, separat kjøleskap, fryseskap eller fryseboks, komfyr, mikrobølgeovn, symaskin, tørketrommel/ tørkeskap

Eier husholdningen [ting] ?

1. Ja
2. Nei

Spm44a

Er den/det kjøpt, eller mottatt etter [dato] ?

1. Ja
2. Nei

Spm44b og 44c stilles ikke dersom [ting] ikke er kjøpt eller mottatt siste 12 måneder

Spm44b

Ble [ting] kjøpt, eller mottatt som gave, arv eller gevinst?

1. KJØPT
2. GAVE, ARV, GEVINST

Spm44c

Hva kostet den/det ?

For dem som oppgir gave, arv eller gevinst i spm44b:

Hva tror du det ville ha kostet å kjøpe den/det?

Spm45

Så noen spørsmål som bare gjelder anskaffelser i løpet av de siste 12 månedene, altså etter [Dato]

[ting] = Moped, sykkel, robåt, kajakk, kano eller påhengsmotor under 10 hk, piano, flygel eller orgel, elektrisk varmeovn som ikke er fastmontert, støvsuger, bilstereo eller bilradio, andre radioapparater og/eller musikkanlegg av noe slag?

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene kjøpt eller mottatt [ting] ?

1. Ja
2. Nei

RadioSp

(Spm. kommer dersom man har anskaffet andre radioapparater og/eller musikkanlegg av noe slag)

Hva slags utstyr er anskaffet?

1. HELT MUSIKKANLEGG
2. RADIO
3. PLATESPILLER, CD-SPILLER, MP3 SPILLER
4. KASSETTSPILLER
5. HØYTTALER

Spm45a

Ble [ting] kjøpt, eller mottatt som gave, arv eller gevinst?

1. KJØPT
2. GAVE, ARV, GEVINST

Spm45b

Hva kostet den/det?

For dem som oppgir gave, arv eller gevinst i spm45a:

Hva tror du det ville ha kostet å kjøpe den/det?

***Spm46a**

Så noen spørsmål om eventuelle salg du/dere har gjort i løpet av de siste 12 månedene, altså etter [dato]

[ting] = Campingvogn, motorsykel/scooter, seilbåt, motorbåt.

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene solgt eller byttet inn [ting] ?

1. Ja
2. Nei

***Spm46b**

Hva ble den solgt for, eller hva ble verdien satt til ved innbytte?

***Spm47a**

Vi har også noen spørsmål om møbler, gulvtepper o.l som er anskaffet i løpet av de siste 12 månedene, altså etter [Dato].

[ting] = Møbler til oppholdsrom, møbler til soverom, møbler til kjøkken, hage, veranda, møbler til fritidshus, gulvtepper, malerier eller grafikk som enkeltvis kostet minst 1000 kroner, inkludert ramme.

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene kjøpt [ting] ?

1. Ja.
2. Nei

Spm47b

Hva kostet disse i alt?

Spm47

Har du/dere etter [dato] mottatt møbler, gulvtepper, malerier eller grafikk som gave, arv eller gevinst?

1. Ja
2. Nei → Anskaff

Spm47b

Hva slags ting har du/dere mottatt?

1. Møbler til oppholdsrom
2. Møbler til soverom
3. Møbler til kjøkken, hage, veranda
4. Møbler til fritidshus
5. Gulvtepper
6. Malerier eller grafikk, med verdi over 1000 kroner

Spm47v

Hvilken verdi ville disse [ting] anslagsvis hatt ved kjøp

Klær

***Anskaff** (spm48 i instruksjonen)

Så noen spørsmål om klær til personer 14 år eller eldre

*[klær]=yttertøy av stoff, f.eks jakker, frakker, kapper (ikke regntøy),
klær av skinn og lær,
hele dresser og bunader (for kvinner: drakter, dresser, bunader),
dressjakker, blazere og vester (for kvinner: kjoler)*

Har [Navn] etter [Dato] kjøpt eller mottatt [Klær]?

1. Ja
2. Nei → Anskaff gjentas for alle typer klær

Verdi

Hva var samlet verdi av dette?

Selskapsreiser***Spm50**

Så har vi noen spørsmål om selskapsreiser.

Har du/noen av dere hatt utgifter til selskapsreiser eller gruppereiser etter [dato]

1. Ja
2. Nei → Spm52

***Spm51a**

Hvor mye har du/dere betalt i alt for selskapsreiser eller gruppereiser utenlands?
HVIS IKKE NOE, SKRIV 0!

***Spm51b**

Hvor mye har du/dere betalt i alt for selskapsreiser eller gruppereiser innenlands?
HVIS IKKE NOE, SKRIV 0!

Spm52

Har du/noen av dere fått selskapsreiser som gave eller gevinst etter [dato] ?

1. Ja
2. Nei → Spm54a

Spm53a

Hva var verdien av mottatt selskapsreise utenlands?
HVIS IKKE NOE, SKRIV 0!

Spm53b

Hva var verdien av mottatt selskapsreise innenlands?
HVIS IKKE NOE, SKRIV 0!

Andre ytelser

***Spm54a**

Vi har også noen spørsmål om mottak av andre ytelser.

Har du/noen av dere de siste 12 månedene, altså etter [dato] fått fri reise til og fra arbeidssted?
Bonusreiser regnes også med her. MED FRI REISE MENER VI REISE SOM ER SKATTEPLIKTIG

1. Ja
2. Nei → Spm54b

Spm54aVrd

Hva var verdien av frie arbeidsreiser, regnet etter rutetakst?

Spm54aSps

(Stilles dersom verdien av reisen i spm54aVrd er over kr. 10 000,-)

Spesifiser type fri arbeidsreise

Spm54b

Har du/noen av dere de siste 12 månedene, altså etter [dato] fått andre frie reiser medregnet evt. opphold? Gratis reise sammen med en annen som er på tjenestereise eller bonusreise tas med her.
MED FRI REISE MENER VI REISE SOM ER SKATTEPLIKTIG

1. Ja
2. Nei → Spm54c

Spm54bVrd

Hva var verdien av frie reiser, medregnet eventuelt opphold?

Spm54bSps

(Stilles dersom verdien av reisen i spm54bVrd er over kr. 10 000,-)

Spesifiser type fri arbeidsreise

Tilsyn av barn

***Spm57**

[barn X] = barn 1, barn 2, barn 3,..., barn n

[barnepass] = Slektninger, hushjelp/prakt., dagmamma, barnepark, åpen barnehage, familiebarnehage, barnehage (> 6 timer åpent), barnehage (< 6 timer åpent), skolefritidsordning/heldagsskole

Så kommer noen spørsmål om utgifter til barnetilsyn for barn under 11 år.

Har noen av barna dine/deres regelmessig tilsyn av andre enn foreldre/foresatte? Regn også

med fritidsordninger på skolen, heldagsskole e.l.

1. Ja
2. Nei → Spm59

Spørsmålet stilles for alle barn i husholdningen under 11 år:

HarNoen[1-10]

Har noen passet [barn X]?

Spørsmålene gjentas for hvert barn som har regelmessig tilsyn av andre enn foreldre/foresatte:

***Barnet[1-6]**

Har [barn x] blitt passet av [barnepass]?

Utg[barnepass]

Hvor store utgifter hadde du/dere siste måned til [barnepass]

HVIS UTGIFTENE TIL BARNEPASS BETALES KVARTALSVIS/HALVÅRLIG EL. MÅ
UTGIFTEN REGNES OM TIL MÅNEDLIG, OG SKRIVES INN HER.
HADDE HUSHOLDNINGEN INGEN UTGIFTER, SKRIV 0.

OffPri[barnepass]

Er [barnepass] offentlig eller privat?

Skolepenger

***Spm59**

Så går vi over til noen spørsmål om skolepenger

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene betalt skolepenger for noen i husholdningen?

SKOLEPENGER SKAL OPPGIS SAMLET FOR ALLE I HUSHOLDNINGEN SOM HAR SLIKE.
UTGIFTER TIL VOKSENOPPLÆRING, FRIUNDERVISNING MV. SKAL OGSÅ TAS MED.
UTGIFTER TIL KOST, LOSJI, OG SKOLEMATERIELL HOLDES UTENFOR.

1. Ja
2. Nei → Spm70

***Spm60**

For hvem i husholdningen har dere betalt skolepenger?

KRYSS AV FOR ALLE NEDENFOR

Kommer opp liste over husholdningen

Spørsmålene nedenfor stilles til alle som det betales skolepenger for:

Spm61a

Går [Navn] på....

1. grunnskole
2. på videregående skole, eller på
3. universitet eller høyskole
4. ANNET, SPESIFISER

Hvis svaralternativ 4 over:

Spm61SPS

SPESIFISER HVA SLAGS SKOLETYPE DET ER BETALT SKOLEPENGES TIL.

Spm61b

Hvor mye har du/dere betalt i skolepenger for [Navn] de siste 12 månedene?

Livs- og pensjonsforsikring

Spm70

Så skal vi over på noen spørsmål om livs- og pensjonsforsikring

Har du/dere i løpet av de siste 12 månedene betalt premie for livs- og/eller pensjonsforsikring?

FORSIKRINGER SOM ER BETALT GJENNOM MEDLEMSKAP I FAGFORENINGER, OG SOM IKKE KAN SPESIFISERES, SKAL IKKE VÆRE MED.

1. Ja
2. Nei → NyForAEndr

Spm71

Hvor mye har du/dere betalt i slik premie de siste 12 månedene?

NyForAEndr

OPPSATT FØRINGSPERIODE ER [TIDSROM]

ER DET DENNE FØRINGSPERIODEN HUSHOLDNINGEN HAR FØRT FOR?

1. Ja → Intervju
2. Nei → NyForAStart

NyForAStart

NÅ STARTER DA DEN NYE FØRINGSPERIODEN?

OPPGI DATO I FORMATET DDMMÅÅ

Intervju

Hvem er størstedelen av avslutningsintervjuet foretatt med?

Kommer opp liste over husholdningen

NyAdrTlf

Har du opplysninger om endringer i husholdningens adresse og/eller telefonnummer

- 1 Ja, jeg vil rette adresse og/eller telefonnummer
- 2 Adresse og telefonnummer er riktig
- 3 Jeg vet at telefonnummeret er feil, men jeg kjenner ikke den riktige
- 4 Jeg vet at adressen er feil, men jeg kjenner ikke den riktige
- 5 Jeg vet at adressen og telefonnummeret er feil, men jeg kjenner ikke det riktige

IntSlutt

Marker type kontakt

- 4. Telefonkontakt
- 5. Besøk/forsøk på besøk
- 6. Ingen kontakt

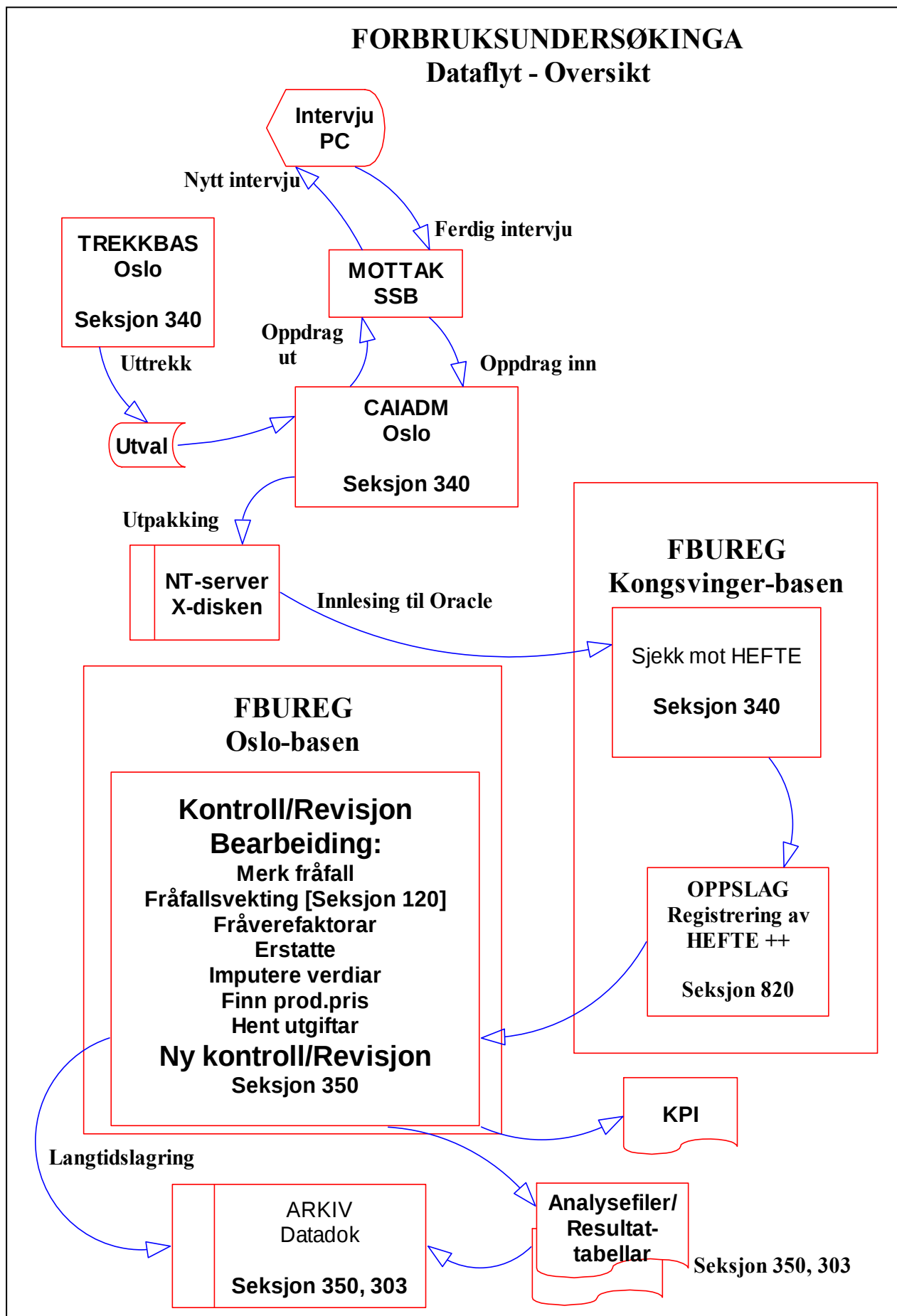
Avslutt

INTERVJUTID FOR DENNE INTERVJUØKTA (TIL NÅ) ER :

SAMLE INTERVJUTID FOR DETTE INTERVJUET (TIL NÅ) ER:

Trykk en tast når du vil avslutte dette intervjuet

Vedlegg 7 Dataflyt

Forbruksundersøkelsen

Produktnummer 1200-5

Instruks

INNHold

Orientering og veiledning for intervjuere

1	Orientering om undersøkelsen.....	64
1.1.	Oppdragsgivere	64
1.2.	Bakgrunn og formål.....	64
1.3.	Tidligere undersøkelser	64
1.4.	Motivering av IO	64
2	Gjennomføring av undersøkelsen.....	65
2.1.	Utvalg	65
2.1.1.	Generelt utvalg og panelutvalg	65
2.1.2.	Husholdningen er IO	66
2.1.3.	Bestemmelse av kosthusholdning.....	66
2.1.4.	IO-lista.....	66
2.2.	Innsamlingsmetode.....	67
2.3.	Intervjutid.....	67
2.4.	Innsamlingsperiode	67
2.5.	IO-brev	67
2.6.	Incitamenter.....	67
2.7.	Forberedelsestid.....	67
2.8.	Hva skjer med dataene - registerkobling, anonymisering, sletting.....	67
2.9.	Frafall, avgang og flyttinger	68
2.9.1.	Husholdninger som ikke vil føre hefte	68
2.9.2.	Avgangsgrunner	68
2.9.3.	TP bor ikke på adressen som er oppgitt i IO-lista.....	68
2.10.	Prosedyrer.....	69
2.10.1.	Kontaktforsøk.....	69
2.10.2.	Gjennomføringen i felt.....	69
2.10.3.	Innsending.....	70
2.10.4.	Spesielle besøksrutiner for jul og sommerferie.....	70
2.10.5.	Forskyving av føringsperiode	70
3	Skjemaet	71
3.1.	Innledningsintervju.....	71
3.2.	Hovedheftet og Biheftet	71
3.3.	Problemer i føringen av heftene	71
4	Avslutningsintervju	72
5	Instruks til de enkelte spørsmål i skjemaet	73
5.1.	Innledningsintervju.....	73
5.2.	Avslutningsintervju	74

1 Orientering om undersøkelsen

1.1. Oppdragsgivere

Undersøkelsen gjennomføres som en del av statsoppdraget til SSB. Seksjon for leveårsstatistikk er faglig ansvarlig for undersøkelsen.

1.2. Bakgrunn og formål

Hovedformålet med FU (FU) er å gi en detaljert oversikt over private husholdningers forbruk, slik at den gir grunnlag for ajourføring av vektgrunnlaget i konsumprisindeksen. Det er videre av stor interesse å kartlegge forbruket i forskjellige grupper av husholdninger. Kosthusholdningene blir klassifisert etter kjennemerker som husholdningstype, hovedinntektstakers yrkesstatus og alder, bostedsstrøk, størrelse av totalt forbruk o.l. Det beregnes gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning innen hver gruppe. Statsforvaltningen benytter opplysninger fra FU i planleggings- og utredningsarbeid. Dette gir grunnlag for beslutninger og prognoser for årene som kommer. Resultater fra FU brukes også av Statens Ernæringsråd i den løpende overvåkingen av utviklingen av kostholdet i Norge.

1.3. Tidligere undersøkelser

Statistisk sentralbyrå har gjennomført større generelle forbruksundersøkelser i 1958, 1967 og 1973. Fra og med 1974 er FU gjennomført som årlige, løpende undersøkelser.

1.4. Motivering av IO

Ingen annen intervjuundersøkelse har så høy etterspørsel etter resultatene som FU. I brosjyren som alle husholdninger får tilsendt sammen med IO-brevet, blir det nevnt eksempler på hva resultatene fra FU blir brukt til og hvilken nytte og interesse resultatene har. Nedenfor nevnes de viktigste bruksområdene.

Konsumprisindeksen

Konsumprisindeksen er i praksis et av de mest sentrale instrumenter for å måle virkningene av myndighetenes økonomiske politikk. Gjennomsnittsforbruket på basis av de tre siste årganger av FU blir brukt som vektgrunnlag ved beregning av konsumprisindeksen. Denne bruken av undersøkelsen gjør at det er svært viktig at svarprosenten i undersøkelsen holdes på et akseptabelt nivå. FU blir også til en viss grad brukt til å velge ut representantvarer til konsumprisindeksen.

Produksjon av offisiell statistikk

Siden 1974 har FU blitt publisert i 3-årige tabellpublikasjoner i serien Norges Offisielle Statistikk (NOS). Den siste publikasjonen dekker perioden 1997-1999. Statistisk årbok inneholder hvert år noen sentrale tabeller fra undersøkelsen. Videre publiseres enkelte resultater på SSBs internettside under "Dagens statistikk".

Levekårsanalyser

Levekårsanalyser publiseres både i Sosialt utsyn og i Samfunnsspeilet.

Nasjonalregnskap

I Nasjonalregnskapet beregnes samlet privat konsum i Norge. Det benyttes tall over omsetning i varehandelen, bilbransjen o.l. "Privat konsum" omfatter en del mer enn private husholdningers forbruk, bla. inngår forbruk i felleshusholdninger. Husholdningenes forbruk utgjør imidlertid en svært stor del av det private konsumet. Når totaltallene skal fordeles på ulike grupper av husholdninger, brukes derfor fordelingen av forbruksutgiftene mellom husholdningstyper i FU som fordelingsnøkler. En typisk gruppering er inndeling av husholdningene etter i hvilken grad hovedinntektstakeren er lønnstaker, selvstendig, pensjonist o.l.

Energiregnskap, ressurs- og miljøanalyse

Oppmerksomheten omkring energibruk og miljøspørsmål er økende. Vi merker økende interesse for opplysningene om energiforbruk i FU. Undersøkelsen er spesielt interessant fordi den gir muligheter for å studere sammenhengen mellom bruk av energi og annet forbruk.

Økonometriske analyser

Byråets forskningsavdeling bruker data fra FU i såkalte mikroøkonometriske analyser. Dette kan være utvikling og testing av teorier og modeller for hvordan personer og husholdninger opptrer som forbrukere og hva som karakteriserer deres etterspørsel etter varer og tjenester. Panelet i FU (jf pkt 3.1) er særlig interessant for forskere, i og med at paneldata gir grunnlag for å utvikle bedre modeller enn data med opplysninger fra bare ett tidspunkt for hver husholdning. Byråets forskere har på dette området stått i fremste rekke internasjonalt.

Myndighetenes økonomiske politikk

Statsforvaltningen benytter opplysninger fra FU i planleggings- og utredningsarbeid. Dette gir grunnlag for beslutninger og prognoser for årene som kommer.

Kostholdsstudier

For Statens Ernæringsråd og Avdeling for kostholdsforskning ved Universitetet i Oslo er forbruket av mat, og spesielt mengdeopplysningene, av meget stor interesse. Resultater fra FU brukes i den løpende overvåkingen av utviklingen av kostholdet i Norge. Resultatene ligger videre til grunn for lærebøker om kosthold og helse. Det er også utarbeidet forskningsrapporter om kosthold.

Næringslivet

Næringsdrivende, så vel bransjer som enkeltbedrifter, ønsker kunnskap om markedet for sine produkter. Også offentlige organer gjør bruk av resultatene til denne type formål - for eksempel når kommuner og fylkeskommuner gjør forundersøkelser med sikte på nyetableringer i sine distrikter. Byrådet får en rekke henvendelser om forbruk av varer i den forbindelse.

2 Gjennomføring av undersøkelsen

2.1. Utvalg

2.1.1. Generelt utvalg og panelutvalg

Hvert år trekkes et utvalg på 2200 husholdninger. Det generelle utvalget, 1700 husholdninger i 2005, trekkes etter SSBs utvalgsplan for besøksundersøkelser. I tillegg trekkes et panel på 500 husholdninger tilfeldig blant det generelle utvalget som var med i 2004. Panelet er viktig fordi man ønsker å måle utviklingen i forbruk over tid.

2.1.2. Husholdningen er IO

Enhetene i undersøkelsen er kosthusholdninger. For å danne husholdningene trekker vi først et utvalg av personer i alderen 0 - 79 år, og betegner disse trekkpersoner (TP). Kosthusholdningene som TP-ene er medlemmer i, utgjør det endelige utvalget av husholdninger. **Det er viktig å huske på at i FU er det husholdningen som er IO.** Det er derfor verdt å merke seg at vi bare bruker TP som et hjelpemiddel til å skaffe oss husholdningsutvalget. De danner utgangspunkt for å bestemme hvilken husholdning vi skal fram til, men har ellers ingen spesiell stilling i forhold til undersøkelsen. I *all informasjon* bildet i CAI er navnet som står som IOs navn i realiteten TPs navn. Denne personen skal **aldri endres**

2.1.3. Bestemmelse av kosthusholdning

Hovedregelen er at en kosthusholdning omfatter alle personer som bor fast i samme bolig, og som dessuten har felles kost. På IO-lista står de personene som er registrert bosatt på adressen, og som tilhører samme familieenhet. Av og til stemmer ikke opplysningene på IO-lista med den husholdningen vi skal ha tak i. For å bestemme kosthusholdningen må en først bestemmes bohusholdningen, altså de som bor fast i samme bolig. Deretter må det avgjøres hvem av disse som har felles kost.

Hvem er medlemmer av bohusholdningen?

- Personer som er fast bosatt i boligen, men som er midlertidig borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid, skal regnes med.
- Personer som avtjener 1. gangs militær- eller sivilarbeidertjeneste skal regnes med. Det samme gjelder personer som er fraværende på grunn av fengselsopphold eller opphold på sykehus.
- Personer 18 år eller eldre som er registrert bosatt i husholdningen, men som er fraværende pga. skolegang/studier, skal bare regnes med dersom de bor i husholdningen minst 4 dager pr. uke.
- Personer under 18 år som bor borte p.g.a. skolegang skal regnes med.
- Losjerende, hybelboere eller arbeidshjelp/praktikant registrert bosatt i samme bolig som verts-folket, skal regnes med.
- Midlertidig tilstedeværende personer som er fast bosatt annet sted (f.eks. slektninger på besøk) skal ikke regnes med.
- Personer som bor fast (mer enn 6 måneder) i felleshusholdning (f.eks. pasienter/klienter i aldershjem, sykehjem) skal ikke regnes med.

2.1.4. IO-lista

- Husholdningene på IO-lista omfatter de personene som ifølge vårt register bor på adressen og tilhører samme familieenhet
- På papir IO-lista står hele familieenheten fra registeret, trekkepersonen (TP) er merket med X.
- Det generelle utvalget har husholdningsnummer fra 1 til ca 1700
- Panelet kjennetegnes med husholdningsnummer større enn 5000.
- **Husholdningsnummeret på IO-lista er det nummeret du skal skrive inn på baksiden av heftene**
- I IO-listene oppgis fullstendig føringsperiode for hver husholdning
- I IO-lista i Blaise har vi et felt som heter Kontaktperiode. Her ligger fra og til dato for føringsperiodene. Fom 2005 er føringsperiodenr. (01 til 26) lagt helt først i dette feltet, før datoen for føringsperioden. Dette innebærer bl.a. at hvis en ønsker å sortere IO-lista etter Kontaktperiode, vil sortering nå bli helt riktig, hvilket ikke var tilfelle tidligere. Samme type opplysning er å finne i ALL-info bildet nederst til venstre etter teksten K.periode.

2.2. Innsamlingsmetode

Undersøkelsen er tredelt. Først gjennomføres et kort innledningsintervju. Deretter fører husholdningene oversikt over sine private utgifter i 14 dager. Føringsperiodene er faste. De tildeles kosthusholdningene på en tilfeldig måte samtidig som utvalget trekkes. Etter føringsperiodens slutt gjennomføres et avslutningsintervju.

Innlednings- og avslutningsintervju gjennomføres fortrinnsvis ved besøk. I områder hvor vi mangler intervjuer eller dersom det er et sterkt ønske fra IO, kan det gjennomføres telefonintervju.

2.3. Intervjutid

Først gjennomføres et innledningsintervju på ca. 10. minutter. Deretter fører husholdningene oversikt over sine private utgifter i 14 dager. Etter føringsperiodens slutt gjennomføres et avslutningsintervju på ca. 45 minutter.

2.4. Innsamlingsperiode

Undersøkelsen foregår kontinuerlig hele året. Av de ca. 2 200 i utvalget fører 1/26-del 1.- 14. januar, en ny 1/26-del 15.- 28. januar osv. Underlagt visse kriterier er det mulig å endre føringsperiode (se kap. 2.10.5).

2.5. IO-brev

IO-brev og brosjyre blir sendt fra SSB i samsvar med oversikten i vedlegg 2. IO-brevene blir adressert til referansepersone og eventuell ektefelle (personen som har fødselsnummer=familienummer i folkeregisteret), og altså ikke til TP. IO-brevet til panelet er utformet med utgangspunkt i at husholdningen ble kontaktet for ett år siden.

2.6. Incitamenter

Husholdningen får tre gavekort a kr. 100,- for å delta i undersøkelsen. Gavekortene vil bli sendt så snart vi har fått registrert at heftene og intervjuene er kommet inn. I tillegg får husholdningen en kalkulator med SSB-logo sammen med IO-brevet. Panelet som har fått kalkulator året før, får kortholdere med SSB-logo.

2.7. Forberedelsestid

Det er beregnet 3 timer til lesing av instruks og prøveintervjuing. Godtgjørelsen påføres av kontoret.

2.8. Hva skjer med dataene - registerkobling, anonymisering, sletting

For å gjøre intervjuet kortere og for å få best mulig utbytte av svarene vi får, vil vi i tillegg til opplysninger fra folkeregisteret, benytte opplysninger om utdanning som Statistisk sentralbyrå årlig henter inn fra skoler, fylker og lånekassen og opplysninger om inntekt basert på opplysninger fra skatteetaten og trygdeetaten. Etter at datamaterialet er bearbeidet vil vi fjerne alle navn og adresser, og erstatte personnummer med et kodenummer. Det vil skje senest høsten 2008.

2.9. Frafall, avgang og flyttinger

2.9.1. Husholdninger som ikke vil føre hefte

Selv om en husholdning nekter å føre hefte, skal du prøve å få husholdningen til å være med på innledningsintervjuet. Det har mye å si for statistikken at vi får disse opplysningene også om frafallet.

2.9.2. Avgangsgrunner

Dersom TP er død, flyttet til utlandet eller fast (mer enn 6 måneder) på institusjon går husholdningen til avgang. Her er noen regler for å avgjøre om TP er å regne som institusjonsbeboer eller ikke:

- Dersom TP bor i felleshusholdning/institusjon (f.eks. pasienter/klienter i aldershjem, sykehjem) skal husholdningen registreres som avgang.
- Dersom TP er ansatt og har sin private bolig i en institusjon, skal husholdningen være med.
- Dersom TP bor i en trygdebolig skal dette regnes som privat bolig, og husholdningen skal være med.
- Dersom TP bor i en bolig med heldøgnservice skal dette regnes som institusjon, og husholdningen går til frafall.

2.9.3. TP bor ikke på adressen som er oppgitt i IO-lista.

Selv om vi foretar trekking på så oppdatert register som mulig, vil det forekomme at folk har flyttet så sent at dette ikke er kommet med. Noen glemmer eller unnlater dessuten å sende flyttemelding. Hvilken husholdning vi da skal ha tak i, er avhengig av TPs alder og bosted. Vi skiller mellom tre hovedkategorier:

1. TP er død, flyttet fast på institusjon eller til utlandet

- Husholdningen registreres som avgang.

2. TP er 18 år eller eldre pr. 1. januar

Du må avgjøre om TP er å anse som midlertidig fraværende eller som flyttet fra oppgitt adresse.

- Er fraværet midlertidig skal opprinnelig husholdning være med.
- Har TP flyttet fra oppgitt adresse skal TPs nye husholdning kontaktes.

Er du i tvil om TP skal regnes som flyttet fra sin opprinnelige husholdning, se reglene for om en person skal regnes som medlemmer av husholdningen i kap. 2.1.3 .

3. TP er under 18 år pr. 1. januar

- Foreldres/foresattes kosthusholdning skal delta uansett om TP er midlertidig fraværende eller permanent flyttet fra foreldres/foresattes kosthusholdning.
- Dersom TP er på institusjon skal imidlertid ikke foreldres/foresattes kosthusholdning delta.
- Dersom foreldre/foresatte har flyttet fra adressen oppgitt på IO-lista, skal de kontaktes på det nye bostedet.
- I tilfeller der flyttingen har sammenheng med separasjon eller skilsmisse, er det den av foreldrene som TP er registrert fast bosatt sammen med som skal være med. (Dette gjelder selv om TP i hele føringsperioden oppholder seg hos den andre forelderen f.eks. i ferie).
- Dersom foreldrene ikke bor sammen og TP ikke er registrert bosatt sammen med noen av dem, er det forelderen av samme kjønn som TP, og dennes kosthusholdning, som skal være med.

Når husholdninger som skal delta har en annen adresse enn på IO-lista, gjelder følgende:

- Bor husholdningen i eller i nærheten (innenfor en radius på 3 mil hver vei) av ditt område, skal du selv oppsøke husholdningen.
- Har husholdningen flyttet utenfor din rekkevidde, overfører du husholdningen til kontoret. For å få avklart eventuell flytting og overføring, er det viktig at du undersøker husholdningens adresse på et tidlig tidspunkt.

2.10. Prosedyrer

2.10.1. Kontaktforsøk

Her er noen regler for når og hvordan husholdningene skal kontaktes:

- Du skal vanligvis kontakte husholdningen minst 3 uker før føringsperioden begynner. Dette er spesielt viktig i de store byene og i de tette befolkede områdene, der det ofte kan være vanskelig å treffe folk hjemme.
- Kontakt som hovedregel alltid IO på telefon og avtal tid for intervju før du reiser ut på besøk. Du skal kun reise til IO uten avtale dersom du skal ut på et annet oppdrag eller dersom reiselengden ikke overstiger 3 mil en vei. Du må i tillegg ha forsøkt å kontakte husholdninger 5 ganger på telefon først (se pkt nedenfor).
- Sjekk om TP bor på adressen før du avtaler tidspunkt for innledningsintervju. Dersom TP ikke bor på adressen må TPs nye husholdning kontaktes (se kap. 2.9.3)
- Du skal gjøre inntil 5 forsøk på å treffe husholdningen før føringsperioden begynner. Forsøk da på ulike tidspunkt på dagen, på hverdag og lørdag.
- Kosthusholdningene som deltar i undersøkelsen bør kontaktes igjen umiddelbart før føringsperioden begynner for å bli minnet om føringen. Hvis husholdningen ikke har telefon, sender du en "huskelapp".
- Hvis du ikke oppnår kontakt med husholdningen innen føringsperioden begynner, tar du kontakt med kontoret og vi vil vurdere en forskyving av perioden med 14 dager. Dersom dette er i orden, kan du gjøre inntil 5 nye forsøk på kontakt. Hvis du ikke oppnår kontakt innen ny føringsperiode er begynt, skal husholdningen regnes som frafall. I tilfeller der du tror det kan være mulighet for å oppnå kontakt på et senere tidspunkt, kan det imidlertid, i samråd med kontoret, gis tillatelse til å forskyve føringsperioden ytterligere.

2.10.2. Gjennomføringen i felt

Innledningsintervju

- Det er en fordel om alle husholdningsmedlemmene kan være til stede når intervjuene blir foretatt. Spørsmålene stilles i så fall til alle husholdningsmedlemmene etter tur. Dersom dette ikke er mulig, må du intervju en person som har greie på husholdningens økonomi.
- Ved innledningsintervjuet/første besøk deles hefte(r) og rettledning om føring av utgifter ut. På side to i Hovedheftet skal du skrive ditt navn, adresse og telefonnummer slik at husholdningen om nødvendig skal kunne søke råd og veiledning om føringen.
- En del spørsmål i avslutningsintervjuet kan være vanskelige å besvare uforberedt. Derfor er det laget en huskeliste med faktaopplysninger som vi ønsker at husholdningen skal finne fram til avslutningsintervjuet. Denne gås igjennom og deles ut ved innledningsintervjuet/første besøk.

Føring av hefter

- Hvis husholdningen har telefon, bør du som regel ringe etter at føringen har vart i 2-4 dager for å høre om det har oppstått problemer, og i tilfelle gi rettledning - om nødvendig ved besøk.

- Enkelte husholdninger vil hevde at de vil få vanskeligheter med føringen. Da må du tilby å komme tilbake eller ringe etter 2-4 dager for ytterligere veiledning.
- Hvis noen husholdninger bestemt hevder at de ikke er i stand til å føre utgiftene sine, f.eks. pga. sykdom, eller høy alder, skal du tilby deg å føre for dem. Husholdningen må da samle kassalapper, kvitteringer, etc. til du igjen besøker husholdningen.
- Dersom alternativet er frafall kan du tillate at også andre husholdninger samler på kassalapper. Da må du gå igjennom disse sammen med husholdningen etter at føringsperioden er slutt for å forsikre deg om at kassalappene er godt nok spesifisert og at alle utgifter i perioden er kommet med.

Avslutningsintervju

- Kosthusholdningene oppsøkes igjen 1-4 dager etter at føringsperioden er slutt for å gjennomføre avslutningsintervju. Tidspunktet for avslutningsintervjuet bør avtales på forhånd, slik at flest mulig av husholdningsmedlemmene kan være til stede.
- Dersom husholdningen har deltatt i føringen, men den som skal intervjues eller intervjuer er på ferie i det tidsrom avslutningsintervjuet normalt skal finne sted, kan avslutningsintervjuet foretas inntil 4 uker etter siste dag i føringsperioden. Heftene samles inn og avslutningsintervjuet foretas.
- Forsøk i størst mulig grad å samle inn heftene hos husholdningen. Vi opplever at hefter som husholdningen skal sende selv, av og til blir frafall.

2.10.3. Innsending

Overføring av intervju til SSB skjer etter at avslutningsintervjuet er gjennomført. Det er viktig at du er rask med å sende inn intervjuene og heftene, slik at kosthusholdningene får sin godtgjøring snarest mulig. Husholdninger som selv insisterer på å sende heftene til SSB, må få returkonvolutt.

2.10.4. Spesielle besøksrutiner for jul og sommerferie

Jul

For IO som skal starte føringen 1. januar, er det viktig at du forsøker å komme i kontakt med husholdningen så tidlig som mulig i desember. Hvis du ikke har truffet husholdningen hjemme i perioden før nyttår, skal du gjøre forsøk på å oppsøke husholdningen første hverdag over nyttår slik at de umiddelbart kan starte føringen.

Sommerferie

I månedene juni, juli og august er det erfaringsmessig vanskelig å treffe kosthusholdningene hjemme. Det er da viktig å ta kontakt på et så tidlig tidspunkt som mulig for å avtale tid for innledningsintervju og utdeling av hefter. **Husk å avmerke tydelige datoer for føringsperioden på side 2 i heftene, slik at ikke IO begynner føringen for tidlig.**

2.10.5. Forskyving av føringsperiode

Hvis husholdningen absolutt ikke kan eller vil delta i den perioden som står på IO-lista, kan føringsperioden forskyves. Følgende regler må da følges:

- For å unngå skjevheter i utvalget ser vi helst at føringsperiodene bare endres med en eller to perioder, dvs. 2 eller 4 uker. Som siste utvei kan vi imidlertid forskyve føringen også utover dette.
- Eventuell forskyving av føringsperiode må følge de oppsatte 14-dagersperiodene.
- Husholdningen kan under ingen omstendighet flytte føringsperioden over et årsskifte.
- **Gi alltid beskjed til kontoret dersom du skal forskyve føringsperioden for en husholdning.**

3 Skjemaet

3.1. Innledningsintervju

I innledningsintervjuet skal du kartlegge husholdningens nåværende sammensetning, ekteskapelig status, arbeidstilknytning, og registrere hvem som skal føre hefter. Vær så nøye som mulig med å registrere riktig navn og fødselsdato på personer som ikke står på IO-lista.

Øverst i skjermbildet finner du referansepersonens navn, føeringsperiode, trekkpersonens navn, telefonnummer, alder og kommunenummer. Når det er klarlagt hvem som skal føre hovedheftet, endres referansepersonens navn til navn på hovedheftefører.

Etter denne kartleggingen er innledningsintervjuet ferdig. Når du trykker Alt F4 eller kryss øverst i høyre hjørne for å avslutte innledningsintervjuet, vil du automatisk få opp skjermbildet for å lage avtale.

3.2. Hovedheftet og Biheftet

Du må sette deg grundig inn i rettledningen som er tatt inn bak i Hovedheftet, og du må gå gjennom hovedpunktene i rettledningen sammen med husholdningen. Særlig bør det orienteres om avsnittene

- Hvilke utgifter skal være med?
- Hvordan skal utgiftene føres?

Utdeling av hefter

Hver husholdning får ett Hovedhefte, som fortrinnsvis bør føres av den som foretar størsteparten av husholdningens daglige innkjøp. Alle andre husholdningsmedlemmer som er 15 år eller eldre skal føre hvert sitt Bihefte. Alle som får tildelt Bihefte får også et eksemplar av *Rettledning for føring av utgifter i Hovedheftet og Biheftet*. Innholdet i denne rettledningen er det samme som i rettledningen til Hovedheftet. Husholdningsmedlemmer i alderen 7-14 år som ønsker å føre hefte kan gjøre det. Husholdningsmedlemmer som kommer til å reise bort en del av føeringsperioden, skal anmodes om å føre også under fraværet.

Unntak: Husholdningsmedlemmer som er midlertidig fraværende og som ikke kommer hjem innen føeringsperioden starter, skal ikke kontaktes i forbindelse med undersøkelsen, og det skal heller ikke sendes noen hefter til dem. Hvis husholdningen har utgifter i forbindelse med fraværende personer, skal disse utgiftene tas med i Hovedheftet.

Utfylling av baksiden på heftene

Alle rubrikker, navn og adressefelter på baksiden av heftene (hovedhefter og bihefter) **må** fylles ut før de leveres ut. Husk at det er hefteførers navn som skal føres opp på baksiden av heftene.

3.3. Problemer i føringen av heftene

I "*Veiledning for føring av utgifter i Hovedheftet og Biheftet*" er det gjort nærmere rede for føringen. Dette vil være tilstrekkelige opplysninger for de fleste husholdninger. Det kan imidlertid tenkes at det dukker opp problemer som en ikke finner svar på i rettledningen. Vi skal her nevne noen spørsmål som kan bli reist:

Godtgjørelse mellom husholdningsmedlemmer

I rettledningen er det nevnt at pengegaver/ lømmepenger mellom husholdningsmedlemmer ikke skal føres. Det samme gjelder også godtgjørelse mellom husholdningsmedlemmer for utførte arbeidsytelser, f.eks. lønn til hushjelp som bor i husholdningen, lønn til voksen sønn/datter som arbeider i familiebedrift, og som bor i samme husholdning. Bankinnskudd og kostpenger/husleie fra enkeltmedlemmer føres heller ikke.

Gaver i form av måltider

Hvis man i løpet av føringsperioden spiser middag eller andre måltider hos slekt eller venner, skal dette ikke føres. Måltider som spises ute og som betales av personer utenom husholdningen, skal føres som gave.

Lån av varer

Varer som blir lånt i føringsperioden føres ikke.

Kjøp, samtidig med innbytte av gjenstander

Innbytteprisen skal regnes som en del av kjøpesummen.

Eks.: Sønnen i husholdningen fører Bihefte og kjøper brukt bil i føringsperioden. Bilen koster kr. 10000,-. Han bytter samtidig inn en moped som verdsettes til kr. 2500,-. Selv om han bare må ut med 7500 kroner, skal han føre "Kjøp av brukt bil" med utgift 10000 kroner.

NB! Direkte salg (ikke innbytte) av gjenstander skal ikke føres.

Beskrivelser og mengdeangivelser for noen matvarer:

Egg: Hvis man ikke vet vekten, kan antallet oppgis.

Kjøtt: For kjøtt er det viktig å vite om kjøttstykket inneholder bein eller ikke.

Boller, wienerbrød etc.: Her er det tilstrekkelig å oppgi antallet.

Frukt og bær: Vekten skal helst oppgis, men frukt i små kvanta (eple, appelsin) kan oppgis i antall. Bær kan også oppgis i antall kurver.

Drikkevarer: Det er etter hvert blitt mange flasketyper og -størrelser. Det er derfor svært viktig å oppgi volum og ikke bare antall flasker.

Andre merknader

For mat som spises ute, trenger man ikke å spesifisere utgiften på vareslag. Det skal derimot oppgis hvor maten/måltidet er kjøpt - i kafé, kiosk, kantine, restaurant eller annet sted.

Varer som betyr lite vektmessig, f.eks. krydder, vitaminpreparater, kruspersille o.l., behøver man ikke å oppgi mengde for.

4 Avslutningsintervju

Start av avslutningsintervjuet

Du henter fram igjen husholdningen og trykker tasten *End* for å komme til første ubesvarte spørsmål. Dette er innledningsspørsmålet for avslutningsintervjuet. Det er verdt å merke seg at spørsmålene om hvordan det har gått med føring av heftene kommer selv om avslutningsintervjuet blir frafall.

Registrering av beløp, timeverk, km. osv.

Beløp oppgis i hele kroner. Det kan ofte være vanskelig for IO å huske det nøyaktige beløpet for en utbetaling som skjedde en tid tilbake. Selvfølgelig er det best å få registrert eksakte beløp. Når vi beregner gjennomsnitt for store grupper av husholdninger vil imidlertid unøyaktigheter jevne seg ut. Generelt ønsker vi mye heller å få omtrentlige beløp enn ikke å få noe svar i det hele tatt.

Utgiftsbeløp som ikke kommer med, fører i verste fall til skjevheter i statistikken. Det er viktig å framholde dette resonnementet dersom IO ikke vil oppgi svar fordi han/hun ikke husker eksakt. Men dersom IO absolutt ikke vil eller ikke kan anslå noe beløp eller verdi, taster du inn koden for VET IKKE/NEKTER.

I noen tilfeller vil IO få spørsmål om typer utgifter som husholdningen ikke har hatt. Da skriver du 0 (null) i beløpsfeltet.

5 Instruks til de enkelte spørsmål i skjemaet

5.1. Innledningsintervju

Slekt	Fosterbarn registreres med kode 15 (ev. 14) i spørsmålet om familieforhold til hovedinntektstaker. For inntektsgivende arbeid (avtalt/gjennomsnittlig), arbeidstid pr. uke og virksomhetens art gjelder samme regler som for AKU.
Arb085	Stilles til de som arbeider under 10 timer pr. uke. Husmødre som er alderspensjonister, skal alltid ha kode 3. Studenter og skoleelever som har ferie eller midlertidig fri, gis kode 2.

5.2. Avslutningsintervju

- Spm.1. Dersom familien har vært bortreist på ferie sammen, skal det ikke tas med her. Enkeltmedlemmers feriefravær, f.eks. ungdom som reiser på egen hånd skal derimot registreres.
- Fraværet fra husholdningen trenger ikke å være sammenhengende, bare når antall døgn "borte fra husholdningen" til sammen utgjør mer enn halvparten av føringsperioden.
- Spm.3-9 Hvis husholdningen nylig har skiftet bolig gis opplysninger om den boligen de bor i nå.
- Spm.3. Dersom det i en frittliggende enebolig er avdelt en mindre leilighet, f.eks. en hybelleilighet, skal hustype være enebolig (kode 2). Våningshus på nedlagt gårdsbruk regnes som frittliggende enebolig, eller en av de andre hustypene.
- Spm.4. Her skal vi ha det året da boligen opprinnelig ble bygd (ikke da den eventuelt ble ombygd).
- Spm.5a./5b. Værelser som disponeres permanent av personer utenfor husholdningen, tas ikke med verken ved beregning av "samlet boligflate netto" eller i "antall beboelsesrom".
- Medlemmene av en husholdning kan ha adgang til værelser utenom boligen. Slike værelser regnes ikke med til denne husholdningens bolig (antall rom, kvm boligflate). Dette gjelder f.eks. hybelboer som har adgang til vertshusholdningens TV-stue.
- Spm.5a. Vi har en del tilfelle av at værelser benyttes på lik linje av flere husholdninger. Dette gjelder f.eks. hvis flere hybelboere deler kjøkken m.v. Det felles kjøkkenet betraktes da som en del av alle boligene/-hyblene og regnes med til boligflaten i hver hybel.
- Spm.5b. Med "beboelsesrom" menes rom som stuer (spisestue/dagligstue), soveværelse, barneværelser o.l., men ikke kjøkken, ganger, entreer og bad.
- Spm.6. Med "sentralvarmeanlegg" menes oppvarming av alle beboelsesrom fra samme fyringsanlegg.
- Spm.7. Med innflyttingsår i boligen menes det året det husholdningsmedlemmet som har bodd der lengst, flyttet inn i boligen, eventuelt ble født der.
- Spm.9 og 9a Husholdninger som bor i selveierleilighet skal avmerkes for alt.1.
- Personer/husholdninger som eier borettslagsleilighet eller aksjeleilighet, vil i noen tilfeller være tilbøyelig til å si at de leier leiligheten sin. Disse

skal avmerkes for alt. 3. Husholdninger som har obligasjonsleilighet, skal derimot avmerkes for alt. 4, og deretter alt. 1 i spm.9a. Depositum, f.eks. ved framleie av bolig, regnes ikke som innskudd.

Tjenestebolig er en bolig som er stilt til disposisjon i samband med et arbeidsforhold og som må fraflyttes når arbeidsforholdet opphører. Derimot regnes det ikke som tjenestebolig om en arbeidsgiver eventuelt har vært behjelpelig med å skaffe bolig. Trygdebolig, servicebolig, aldersbolig brukes hvis boligen har en slik status, selv om også andre alternativer passer, (f.eks. at det er betalt innskudd).

Framleie brukes for IO som er hybelboer. "Framleie" kan også forekomme når den husholdningen som eier/leier boligen er bortreist og andre bor i boligen i mellomtiden.

Spm.10-28

Dersom husholdningen har skiftet bolig i løpet av siste 12 måneder, oppgis utgifter etter følgende regler:

a) Flytting fra selveid bolig til ny selveid bolig eller flytting fra ikke-selveid bolig til ny ikke-selveid bolig:

De faktiske utgiftene vedrørende begge boliger gis opp.

b) Flytting fra ikke-selveid bolig til selveid bolig eller omvendt: Oppgi utgifter for den boligen husholdningen har bodd lengst i, i løpet av de siste 12 måneder (omregnet til 12 måneder).

Spm.10.

For enebolig som nyttes av eieren, blir inntektene av boligen vanligvis fastsatt ved prosentlikning idet verdien av eget husvære settes til en bestemt prosent av boligens formuesverdi. Dette gjelder også for selveierleiligheter og tomannsboliger hvor eieren bor i den ene leiligheten. En del flerfamiliehus, kombinerte bolig- og driftsbygninger blir som regel liknet etter regnskap. Det samme gjelder våningshus på gårdsbruk.

Spm.11.

Med "anslått (stipulert) årlig brutto husleieverdi" menes den verdi likningsvesenet legger til grunn ved inntektsskatteleggingen av egen bolig. Ved beregning av husleieverdien legges det vekt på boligens størrelse og standard. Vi spør her om brutto verdi, dvs. leieverdi uten fradrag av drifts- og vedlikeholdsutgifter.

Spm.14a-b og 15a-b

Dersom husholdningen eier en tomannsbolig og bor i den ene leiligheten selv, skal opplysningene under spm.14a,b-15a,b kun omfatte den leiligheten husholdningen bor i. Dersom eieren bare kan oppgi kjøpesum/bygge- og anleggskostnader og lån (spm.14b og 15b) for hele huset, føres halvparten av disse beløp opp som svar under de respektive spørsmål i skjemaet.

Virker det åpenbart urimelig å bruke halvparten av de nevnte beløpene, fordeles beløpene forholdsmessig mellom leilighetene, f. eks. etter areal.

Spm.14b

Vi skal her registrere verdien på det tidspunktet husholdningen bygget eller overtok boligen. Tomtepris skal regnes med. Utgifter til store

påbygninger eller reparasjoner senere skal altså ikke tas med. Verdien av egeninnsats må anslås etter beste skjønn. Dersom boligen er overtatt ved arv, og andre arvinger (f.eks. søsken) er betalt ut, brukes kode 3, med påfølgende spørsmål om hva boligen ville ha kostet ved kjøp (den gang den ble overtatt).

- Spm.15a-b. Lån til boligen omfatter alle lån som er tatt opp til anskaffelse, påbygging og oppussing av boligen. Dette gjelder også etter eventuell refinansiering. Samlet gjenstående lånebeløp føres i spm.15b, mens samlede avdrag som er betalt de siste 12 måneder føres i spm. 16b.
- Spm.16d1-g Dersom de kommunale avgifter betales som et samlet beløp og ikke kan spesifiseres, merkes dette av og samlet beløp føres. Angi hvilke avgifter det gjelder i neste spørsmål. Fellesutgifter for prosentlignede selveierboliger tas også med. Vær oppmerksom på at mange oppfatter disse fellesutgiftene som en "husleie".
- Spm.16h-i Dersom forsikringspremie betales som en del av fagforeningskontingent, skal det skrives 0 (null) i beløpsfeltet.
- Spm.17-18
33-34 Regn også med arbeid som er utført som vennetjenester eller mot bytte av tjenester. Kostnadene anslås etter beste skjønn. Beløpet kan oppgis omtrentlig hvis nødvendig.
- Vi skal registrere utgifter til indre ombygging av hus, reparasjoner og vedlikehold av hus, vannforsyning, kloakk m.v. Med indre ombygging menes ombygging, ominnredning m.v. som ikke fører til at gulvarealet blir utvidet.
- Nybygg eller tilbygg på hus, innlegging av vannforsyning, kloakk m.v., skal ikke tas med. Med tilbygg menes at gulvarealet blir utvidet. Bygging av kjeller i bestående hus regnes således som tilbygg.
- Gjerde eller stakitt regnes som en del av huset, og utgifter til reparasjon eller vedlikehold av disse tas også med.
- Aktuelle utgifter som gjelder tomt kan være kjøp av fyllmasse, planering m.v. Derimot tas ikke spesielle kostnader ved hage eller plen med her (kjøp av frø, blomsterløk, busker osv.).
- "Arbeid utført av andre (lønn + evt. materialer m.v.)" omfatter lønn til ansatt + lønn og materialkostnader for bortsatt arbeid.
- "Kjøp av materialer m.v. for egen regning" omfatter kjøp av alle slags bygningsartikler (trematerialer, sement, maling, spiker, rør, dører, vinduer osv.)
- Spm.19-20
35-36b Det kan i en del tilfelle være vanskelig å skille mellom kostnader ved selve "huset"/"boligen" og "veggfast utstyr". Innsetting av veggfast utstyr i forbindelse med nybygging eller tilbygging regnes som en del av kostnadene

	ved selve huset/boligen og skal ikke tas med. Kostnader til reparasjoner eller utskifting av veggfast utstyr i bestående hus/bolig tas med i spm.20.
Spm.22a.	Med innskudd (aksje/andel/obligasjon) forstås innskuddets hele verdi og ikke bare det delbeløp som eventuelt ble betalt kontant ved kjøpet. Evt. beløp betalt "under bordet" tas også med.
Spm.28a-c.	Eksempler på utgifter i forbindelse med restaurering, reparasjon og oppussing av leid bolig, er utbetalinger til maling, lakk, koster, tapet, trematerialer og elektrisk materiell. Rensing av vegg-til-vegg-teppe som medfører utgifter eller arbeidsinnsats utover jevnlig renhold tas også med her. Utgifter i forbindelse med bygging, tilbygging til eller reparasjon av egen eid bolig skal ikke tas med her.
Spm.29a-b2.	Fri bolig, strøm og brensel kan være "del av lønn" i visse stillinger.
Spm.30a-b. tidligere i	Som fritidsbolig skal regnes både hus som er oppført utelukkende for fritidsformål, og hus som nå disponeres bare for fritidsformål, men som ble brukt som permanent bolig. Andel i fritidsbolig som følger av medlemskap forening m.v. regnes ikke med her. Campingvogn regnes heller ikke med.
Spm.31a-b og 32a-b	Dersom husholdningen eier andel i et fritidshus, føres deres andel av renter og avdrag opp under spm.32a-b og av lån under spm.31b. Dersom husholdningen eier flere fritidshus (både i Norge og i utlandet) føres samlede utgiftsbeløp på de respektive postene.
Spm.33-36b	Se instruks til spm.17-20.
Spm38	Husholdninger som betaler utgifter til lys og brensel gjennom husleie (ja i spm.25b) fører opp 0 (null) i de aktuelle beløpsfeltene. Gass til matlaging eller oppvarming i fritidsbolig tas med, men ikke gassbeholdere til bruk i campingvogn eller båt.
Spm38a	Alternativene Kull og Koks har fått endret spørsmålsstilling i 2005. Vi spør nå først om de har utgifter til kull og koks. I tillegg har vi lagt inn en kategori for andre typer brensel
Sekk	Det er vanligvis 40 liters sekker som selges på bensinstasjoner.
Spm.40-45	Dersom husholdningen eier flere eksemplarer av noen gjenstander, skal det gis opplysninger om alle.
Spm.40	Her ønsker vi opplysninger om private biler som noen i husholdningen eier. Eventuelle uregistrerte biler tas ikke med.
Spm.40g	I spm.40 g føres bilens hele kostnad ved kjøp og ikke bare det delbeløp som eventuelt ble betalt kontant (f.eks. ved avbetalingskjøp eller ved

innbytte av brukt bil). Dette gjelder uansett finansieringsmåte.

- Spm.40h1-40i Vær oppmerksom på at total kjørelengde refererer seg til en bestemt bil. Hvis husholdningen i løpet av året har byttet bil, er det kjørelengden med den nye bilen vi spør om. Total kjørelengde og yrkesmessig kjøring oppgis skjønnsmessig om nødvendig.
- Spm.42a-b. En del ansatte i bedrifter disponerer tjenestebil som de også kan bruke til privat kjøring. Bil eid av trygdekontoret regnes som tjenestebil.
- Spm.43-44. Spørsmålene om beholdning og kjøp gjelder alle gjenstander av samme type som finnes i husholdningens eie, også i fritidshus. Både i spm. 43 og 44 spør vi nå bare om kostnaden for gjenstander som er kjøpt eller fått i løpet av siste 12 måneder. Det er gjenstandens hele kostnad ved kjøp og ikke bare det delbeløpet som eventuelt ble betalt kontant ved mottagelsen (f.eks. ved avbetalingskjøp) som skal registreres. Hvis det ved kjøp av gjenstanden samtidig skjedde et innbytte, skal verdien av innbyttegjenstanden ikke trekkes fra i det beløp som føres opp. Gjenstander som fulgte med ved kjøp av hus, krysses av som gave, arv eller gevinst.
- Dersom husholdningen ikke kjenner prisen på en gjenstand nøyaktig, be om omtrentlig pris. Verdien av mottatte gaver oppgis skjønnsmessig om nødvendig.
- Spm.43
Motsykk[1..] Motorsykel og scooter omfatter ikke moped.
- Spm.43 Kamera omfatter alle typer fotoutstyr: filmopptaker, fremviser, fotografiapparat, Kamera[1..]engangskamera, fremkallings- og kopieringsutstyr (*film, batterier, fremkalling og kopiering tas ikke med*).
- Spm.44
KombSkap[1..] Kombinert kjøle-/fryseskap: Frysedelen må ha egen dør, hvis ikke dreier det seg om et kjøleskap. "Kjøl/sval" skal registreres som separat kjøleskap.
- Spm.46 Alle salg eller innbytte som har funnet sted de siste 12 måneder av gjenstandene som kommer opp, tas med. Om nødvendig oppgis verdien av gjenstanden skjønnsmessig. Gjenstander som vesentlig ble brukt i næringsdrift, tas ikke med.
- Spm.47a.
(SoveRom) Kjøp av løs madrass tas ikke med i utgifter til møbler i soverom.
- Spm.48
i Viktig å huske på at det her dreier seg om klær som kjøpes så sjelden at de ikke stor nok grad fanges opp i heftene. Hjemmesydd klær og klær sydd hos skredder tas ikke med.
- Spm.50 Her tar en med alle reiser som kjøpes som en "pakke", enten som et fast opplegg fra en operatør eller en individuell tur som er lagt opp av et

reisebyrå og betalt under ett.

- Spm.51a-b Med reise- og oppholdsutgifter menes det beløp som betales til turoperator, arrangør, m.v. Utgifter til shopping, suvenirer, mat som man må bekoste på stedet etc., skal ikke regnes med.
- Spm.54a Spørsmålet er aktuelt for arbeidstakere som har fast arbeids- eller oppmøtested og som reiser gratis til/fra arbeidsstedet med offentlige kommunikasjonsmidler, eller som benytter særskilt transport til/fra arbeidsstedet, uten å betale for denne og dermed får en fordel som de må skatte av. Arbeidstakere på installasjonene i Nordsjøen, har således ikke fri reise av den typen vi skal registrere her.
- Spm.57 Med "regelmessig tilsyn" menes tilsyn avtalt på forhånd til forholdsvis bestemte tider, der de foresatte kan overlate barna helt til andre og være sikre på å slippe å gripe inn. For at tilsynet skal regnes som regelmessig, må det være noe som gjentar seg minst hver annen uke. Hvis barnet har tilsyn av en av foreldrene som ikke bor i husholdningen (f.eks. fraskilt) skal det merkes av for "nei".
- Spm.57
Barnet[...] Alle regelmessige tilsynsordninger skal avmerkes. Hvis et barn f.eks. har forskjellige typer tilsyn på forskjellige ukedager, merkes det av ved alle ordninger som barnet har i løpet av uken.
- Spm.57
OffPri[...] For alle tilsynsordninger som kan være både offentlige og private, spør vi om tilsynsordningen er offentlig eller privat. Tilsynsordningene "Familiemedlemmer", "Hushjelp/praktikant" og "Dagmamma" er alltid private.
- Spm.59-60 Vi skal bare ha med skolepenger for de som regnes som en del av husholdningen på det tidspunkt undersøkelsen finner sted.

